СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК XLV. Ч. 295. Джерзі Сиտі, Н. Дж., понеділок, 20-го грудня 1937. — No. 295. Jersey City, N. J., Monday, December 20, 1937. VOL. XLV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

РУЗВЕЛТ НАРАДЖУЄТЬСЯ З АДМІРАЛОМ ЛІГІЄМ

ВАШИНГТОН. — Ситуація на Далекому Сході викликала у Вашингтоні дуже напружене положення. Дехто порівнює те положення до того, що виринуло було в 1917 році, коли то Америка рішилася вступити в світову війну. Президент Рузвелт нараджувався з морським адміралом Лігієм і запитував його, в якому стані знаходиться американська морська сила. Правдоподібно Америка вишле на Далекий Схід великі частини своєї бойової фльоти, яка влаштує перед японцями демонстрацію, на випадок, колиб Японія не згодилася в найкоротшому часі загарантувати американцям у Китаю недоторкальність.

КОНҐРЕС ВІДКИНУВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ЗАПЛАТУ І ГОДИНИ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — Після довшої і напруженої дебати конґрес рішив більшістю голосів повернути назад законопроєкт про найменшу заплату і години праці до конґресового комітету праці. Таким способом той законопроєкт відложено на неозначений час. У конґресі панував настрій, що з огляду на надії, які тепер звернені в бік приватної ініціятиви й приватного бизнесу, не треба бизнесменам спутувати рук, а дати їм повну волю показати, що вони зуміють.

Законопроєкт про фармерство перейшов.

Федеральний сенат ухвалив більшістю голосів законопроєкт, що реґулює американське фармерство. Цей законопроєкт уложений згідно з думками секретаря хліборобства, Волеса; він має на ціли вдержати цілий час в Америці повні шпихлірі, а рівночасно, колиб настали надзвичайно добрі жнива і надмір збіжжа, щоб уряд занявся збутом надвишки збіжжя.

ВАЛЕНТАЙН ПОВЧАЄ ПОЛІЦІЮ, ЯК ПОВОДИТИСЬ У СТРАЙКАХ.

НЮ ЙОРК. — Головний комісар нюйорської поліції, Валентайн, помістив у нюйорських журналах святочну статтю, в якій повчає нюйорську поліцію, як поводитись у страйках. Він каже, що завданням поліцая не є покінчити страйк, або брати сторону власника фабрики. Його завдання є охороняти права і майно як одного так і другого і притім зберігати цілковиту безсторонність. Він закінчив свою статтю передбаченням, що в Америці настануть іще часи згоди, коли власник фабрики і робітник будуть машерувати рамя в рамя. Тоді настане тут такий добробут, що ми ще його не бачили в історії.

СТРАЙКОВІ ЗАВОРУШЕННЯ.

КАНЗАС СИТІ. — В часі страйку робітників у фабриці Форда поновно вибухли пристрасні заворушення, серед яких постріленo трьох чоловіків, а одного зачаджено газом. Крім того кільканацять було тяжко побитих, а біля сотки арештованих. Пострілено двох поліційних сторожів, що відпроваджували страйколомів додому, а також пострілено одного чоловіка, що стояв з боку.

ПІДПИСАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ МІЖ АМЕРИКОЮ Й ІТАЛІЄЮ.

ВАШИНГТОН. — Не звертаючи уваги на ідеольоґійні розбіжності, Америка й Італія підписали торговельний договір, на основі якого продукти обох країв будуть мати облекшений доступ до їх ринків.

ПРОПАЛА ВІДОМА КОМУНІСТКА.

НЮ ЙОРК. — Серед комуністів в Америці тепер діються якісь містерії. Поліція, дошукуючись відомостей, хто були „Робінсони", що виїхали на фальшиві пашпорти до Советів, де їх арештовано, попала на слід, що в таємничий спосіб сім місяців тому пропала ще одна чільна комуністка з Ню Йорку, знана як Джуліет Стюарт Пойнц. Її адвокат ствердив, що її помешкання, меблі, одіж, а навіть банкові вкладки лишилися неторкнені від сімох місяців, коли то вона десь нагло зникла. Де вона поділася, ніхто не знає.

ПЕРЕПРОШУЮТЬ ЗА ВИСТУП МЕЙ ВЕСТ.

НЮ ЙОРК.—Заряд „Нешенел Бродкестінґ Компані" виголосив перепрошення за те, що в неділю, 12 грудня ц. р., допустив до того, що через радіо відома фільмова артистка Мей Вест виголосила свій „скеч" „Адам і Ева". Мей Вест є добре відома загалові зо своїх сексуальних роль. Подібну закраску вона вложила також у свій згаданий „скеч", внаслідок чого дуже багато радіо-слухачів протестували, кажучи, що такими виступами деморалізується людей і затроюється повітря. Одна група людей проти цього роду виступів хоче орґанізувати „хрестоносні походи".

„ПОЛІТИЧНЕ" ВБИВСТВО ПО РОЗСЛІДЖЕННІ.

У Вашківцях, Буковина, знайдено вбитого заступника начальника, Усатюка. Черновецький кореспондент букарештенського часопису „Курентул" зараз поспішився оголосити, що „вбивства доконали українські революціонери-ірредентисти тому, що Усатюк був членом румунської партії і т. д." Ліберальна партія сторожинецького повіту видала посмертні згадки, в яких також писала, що Усатюк упав жертвою політичної пімсти, а сторожинецький префект грозив вашківчанам пацифікацією з приводу того вбивства.

Та поки погрози могли здійснитися, справа вбивства Усатюка вияснилася. Показалося, що Усатюка вбив Микола Князький, однопартійник та приятель Усатюка. Він убив його з пімсти за те, що той не поділився з ним добичею з грабіжу. У дуплі верби, яку вказав Князький, знайдено револьвер на 24 набої, що оказалися власністю бурмістра Робу.

ЗЛОДІЙ, ЯКИЙ САМ СЕБЕ ВІДДАВ НА ПОЛІЦІЮ.

У Фльоренції трапилась одному злодієві трагікомічна пригода. Якийсь купець залишив своє авто на вулиці і сам увійшов до крамниці полагодити якісь орудки. Коли по кількох хвилинах вернувся, авта вже не було. Купець не мав іншої ради, як піти до поліційного комісаріяту та повідомити про свою пригоду. Коли вертавсь і переходив одну з бічних вуличок, запримітив, що проти нього їхало його власне авто. Купець швидко зорієнтувався, вибіг на вулицю і затримав шофера.

— Пане, — просив він благим голосом. — Перед хвилиною злодії вломилися до мого дому. Їдьте швидко на поліційну станицю. Мушу негайно повідомити поліцію.

Злодій, не знаючи, з ким має до діла, запросив купця до авта і поїхав до найближчого комісаріяту. Щойно там незнайомий пасажир велів арештувати злодія авта. Найбільше вдоволена була поліція, бо вона вже віддавна шукала злодія, що мав уже на „совісті" кілька таких „пописів".

ЧОКОЛЯДКА НА ПРОЧИЩЕННЯ — НОВИЙ ЗАСІБ ЗЛОДІЇВ.

З Відня до Варшави їхав залізницею один бельґієць і польський письменник, пресовий референт варшавського радія, д-р Т. Нітман. Уже в Польщі всіли до їх переділу якісь два панки, які зручно зачали незабаром розмову. В одній хвилині один з них вийняв з валізки чоколяду й почастував нею присутніх. Коло Радивилова згаданий бельґієць і д-р Нітман мусіли бігати до кльозету. Коли вернулись, один із панків уже щез, а другий якраз щезав. Щез з ними також портфель бельґійця з 2,320 франками й щезла мошонка д-ра Нітмана зо 150 зл. Д-р Нітман спинив поїзд. Одного зо злодіїв схопили. Виявилося, що вони покористувалися чоколядками на прочищення, щоб мати нагоду красти.

СВІТ В ОБРАЗКАХ

ПРИГОДА ДИТИНИ.

Ізадор Альберт Дютуа вродився у Мавнт Верноні, під Ню Йорком. Щоб він міг уродитися, лікарі мусіли зробити його матері „цісарський розріз", від котрого його мати померла. Поль Дютуа, його батько, в той час утратив працю. Отже малого Ізадора Альберта вислано самого до стрийка в Комін, у Бельґії. На образку дитина під опікою корабельної доглядачки немовлят.

ЗВОЛІКАЮТЬ З ВІДПОВІДДЮ.

Японський уряд дає до зрозуміння, що він не може дати вичерпної відповіди в справі бомбардування американського корабля „Паней", а це тому, що є закиди, будьтоби японські частини стріляли з машинових крісів до тих, що хотіли рятувати життя, коли корабель був у полуміннях і тонув. Ось та справа, каже уряд, вимагає точних доходжень, бо це дуже серіозний закид. І тому доходження потревають довший час. Крім того уряд є тої думки, що Японія вже зробила все, щоб дати Злученим Державам сатисфакцію за цей трагічний інцидент.

МАТИ НЕ ПЕРЕЖИЛА СМЕРТИ СИНА.

У Празі (ЧСР) помер визначний учений, проректор університету ім. короля Карла, проф. Вайґнер. Коли про цю смерть довідалася його 84-літня мати, заявила, що відбудуться два похорони. Справді за годину вона померла, хоч досі була здорова.

КІНЕЦЬ НА СУСПІЛЬНОМУ ДНІ.

У Варшаві повісився студент Головної Торговельної Школи, Владислав Кубліцкі, син багатих батьків, що мають дві камениці у Львові. Кубліцкі приїхав до Варшави перед двома роками, попав у лихе товариство, грав у карти, вештався по нічних льокалях, аж попав у безвихідне фінансове положення, з якого рішив звільнитися смертю.

ЗА ПОДРУЖУ ЗРАДУ.

У Володимирі Волинськім 20-літній Фр. Преліско приловив свою жінку в мешканні її приятеля Доросевича. Преліско стрілив з револьверу 9 разів і вбив жінку та її коханця. Сам зголосився в комісаріяті поліції.

КОНТРОЛЮВАВ ГОДИННИКИ.

У Варшаві арештували міжнародного обманця Генрика Кеснера, що прибув туди зо Львова. Представляючись контрольором Метеорольоґічного Інституту та виказуючись фальшивою виказкою, він відвідував годинникарські склепи йніби провірював час годинників, що виставлені по виставах. Якщо година цих годинників не годилася з годиною його годинника, стягав від власників склепів гривни, розуміється, до власної кишені.

ЗЛОДІЙ ЗА ПОСТІЙНУ ПЕНСІЮ.

У Варшаві арештували особливого злодія, Дейзора Несенбавма. Цей Несенбавм „працював" на поручення двох паскарів, що платили йому постійну пенсію й зголосили його навіть до Суспільної Обезпечальні як домового працівника. Від кожного крадіжу Несенбавм діставав ще й відсоток.

ЗАСТРІЛИВ УІНКУ.

У Добромилі різник Юз. Вуйцік застрілив вистрілом з револьверу Брониславу Альтшілер, з якою жив 19 літ на віру. Загально вважали Альтшілерову жінкою Вуйціка. Вони мали троє дітей у віці від 15—18 літ. Причина вбивства любовна. Вуйцік залюбився в іншій, а Альтшілерова цій любові противилася.

САБОТАЖ У ЦУКРОВАРНІ „ПОДОЛЄ".

В новозбудованій цукроварні „Подолє" в Березовиці Великій, повіт Тернопіль, викрили вже втретє саботаж. Хтось так повідкручував ріжні затички, що якби не негайна фахова інтервенція, вибухнулиб у повітря кітли цукроварні. Саботажистів шукають.

НА ЗАКАРПАТТІ ПОЛІЦІЯ ТЕРОРИЗУЄ УКРАЇНСТВО

УЖГОРОД. — „Українське Слово", незалежний український часопис, що виходить уже 6 років під редакцією відомого громадянського діяча д-ра Михайла Брящайка, видало 2. грудня б. р. оповістку, в якій подає, що чеська поліція на приказ прокураторії сконфіскувала і забрала ч. 44. цього часопису. Через цей поступок поліції цього числа не можна було наново набрати і випустити. Редакція заповідає, що коли знову не буде нової перешкоди з боку поліції, то число часопису вийде 9. грудня.

БУКОВИНСЬКА „НОРМАЛІЗАЦІЯ".

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — Український часопис „Рада" подає, що Буковина є вже 20 років у звязку з румунською державою. Вислід цього такий: „Ми стратили ввесь дорібок на національно-культурному полі. Не маємо ні одної української школи; наших дітей не вчать у школах ані одної години української мови, ні релігії. Увесь рух у наших культурних установах припинений, в місті й селі. Ні театру, ні концерту, ні найменшої культурної манифестації. Наша справедлива й оправдана боротьба не знайшла зрозуміння. Її почали вважати боротьбою проти держави й проти румунського народу".

Шукають виходу.

Щоб вийти з цього положення, Українська Національна Партія вислала делеґацію до міністра д-ра Ністора і представила йому мінімальні домаґання українців, запевняючи уряд про льояльність українського народу до держави, трону і румунської нації.

Дали уступки, але чи їх додержать?

Уряд дав згоду на задовольнення отсих домагань: До вирішення питання навчання української мови в школі, дозволяється українцям уладжувати курси української мови. Зноситься всякі заборони культурних імпрез, як театр, концерти, виклади і т. п. Будуть відчинені „Народні Доми" по селах, читальні хори і т. п. Поробиться відповідні заходи в справі амнестії засуджених за політичні провини. Крім цього У. Н. Партія має ще одержати посольські мандати та представників у радах міст, повітів та рільничих камер.

Що скаже нарід?

Тепер У. Н. Партія заявляє, що вислід цеї угоди буде залежати від того, що скажуть на це українські маси — при виборах.

ЗАПОЧАТКОВАНО ЮВИЛЕЙ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ.

ЧЕРНІВЦІ. — Дня 27. листопаду відправлено в укр. греко-кат. церкві соборну Службу Божу за здоровля письменниці Ольги Кобилянської з нагоди 50-ліття її письменницької праці. Молебень відбувся за ініціятивою жіночих товариств: „Жіноча Громада" і „Мироносиці". По молебні удалися представники українських товариств і установ до Шановної Ювилятки, щоби зложити їй щирі побажання й багато літ життя в імені українського громадянства. Цим молебнем започатковано святкування цього рідкого ювилею.

ПОПАВ У НЕЛАСКУ.

КИЇВ. — У „Літературній Газеті" написав О. Гончар рецензію на останню збірку поезій М. Доленґи, відомого наддніпрянського поета. У цій рецензії пригадують поетові його „старі гріхи з 1918 року", коли то він, пишучи про Совети, писав про „великі дні" і про „малих людей". Отже тепер цей погляд Доленґи про „малих людей" вважається зрадою, чи там „злочином проти советської дійсности".

СОВЄТИ СКРІПЛЯЮТЬ СИЛИ У ВЛАДИВОСТОЦІ.

ТОКИЮ. — Японські ґазети розписуються широко про те, що Совети збільшають раз-у-раз військові сили в надамурській провінції, а зокрема збільшають ті сили у Владивостоці. Кажуть, що до Владивостока прибуде в найближчім часі більша скількість ріжних воєнних кораблів та що там уже нагромаджено багато літаків і летунів, яких число постійно зростає.

РОЗПОВІДАЮТЬ ПРО ЯПОНСЬКІ ЖОРСТОКОСТІ.

ШАНҐАЙ. — Американські очевидці, що прибули з Нанкінґу, розповідають, що японські жовніри, занявши ту китайську столицю, поводилися з населенням по вандальськи, себто грабили людей, насилували жінок і вбивали цивільних за якийнебудь спротив.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Co., Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БЛОФ НЕ ВЕДЕТЬСЯ

Тиждень тому по всій Росії відбулися перші вибори на основі нової советської конституції. Ці вибори большевицькі аґенти заздалегідь окричали як доказ демократизації державного устрою. Що їм удалося доказати?

Большевицька пропаґанда робила багацько галасу з того приводу, що до виборів поплило понад 90 міліонів людей. Чиж це не доказ широкого зацікавлення виборами, себто справами краю? І чи це й не демократія? Адже демократія власне відзначається зацікавленням широких кругів населення справами краю та бажанням рішати про них своїми голосами.

Одначе цього одного ще мало, щоб можна говорити про демократію. До цього треба ще інших умов. До виборів може поплисти величезна маса людей, а проте ніякої демократії в цьому може не бути. Суть демократії не в тому, щоб громадянин віддав голос, а в тому, щоб його голос справді заважив у рішенні справ краю. Як було в Росії?

Демократія вимагає, щоб громадянство мало право заявитися за такі реформи, яких воно хоче, та вибрати собі таких представників, яких воно хоче. Демократія вимагає, щоб громадянство мало право виставити собі ріжних, противних собі кандидатів, та ріжні, противні собі програми. При практичнім переведенні цеї ідеї повинно бути принаймні дві партії: партія уряду й партія опозиції. Не дати громадянству такого права, не дати громадянству права до опозиції, значить, не дати йому демократичних прав. І власне це сталося в Росії, де до виборів мала право тільки одна партія, партія уряду. Де опозиція проти уряду не могла просто ніяк проявитися, бо як може проявитися опозиція, коли уряд не дозволяє на іншу партію, тільки свою?

Голосять большевики, що голосування це признака демократії. Правда, при демократії є голосування, але само голосування ще демократії не становить. Коли большевики в Америці нападають на демократією Росії, де не то не дозволять на створення комуністичної партії, то щож сказати про демократію Росії, де не то не. дозволять на створення партії на розвалення існуючої суспільної системи, але навіть на найбільш помірковані реформи в існуючій системі?

Голосять большевики про те, як виборчі аґенти зганяли людей до виборчих льокалів, возили хорих людей, відбирали голоси по шпиталях. Це теж має бути доказом демократії. Такі річи діються по демократичних країнах, але там існують при виборах ріжні партії. Де існує тільки одна партія, партія уряду, там такі річи це ніщо інше, як урядовий натиск на виборців, натиск, що не доказує демократію, але її заперечує.

Через оці річи світ, замісць набрати переконання про демократизацію советського режиму в Росії, набрав враження, що там про демократизацію нема мови, що Росія далі остається країною необмеженої диктатури, а всякі нібито демократичні новости це тільки маска для закриття диктатури, маска така прозора, що крізь неї можуть проглянути навіть мало зіркі очі.

КОНСОЛІДАЦІЯ?

Криком кричить уся крайова преса про потребу консолідації. Про потребу всім партіям і уґрупуванням зійтися, договоритися й обеднатися, щоб спільними силами дати відпір асиміляційиому походові польського громадянства.

Але коло кого і коло чого консолідуватися?

Ті, що про це пишуть, думають: очевидно, коло УНДО. А щож думає про це само УНДО?

Нині читали ми промову голови репрезентації УНДО у варшавськім соймі, посла В. Мудрого, який, разом з послами Кузьмовичем і Целевичем, є головним стовпом „нормалізації" в краю. Отже п. В. Мудрий говорив, що ми маємо проти себе камінний мур неприхильної польської суспільности. Що цього муру не те, що словами, а й залізом не пробити. Що в предложенім буджеті ні сліду нема натяку на те, що в польській державі мешкають 6 (в дійсности більше) міліонів українців. Говорив п. В. Мудрий, що нормалізація потерпіла повну невдачу, що на місцях представники влади роблять кожний свою політику, що асиміляційний наступ по нормалізації побільшав, і т. п. А висновок?

Висновок п. посла В. Мудрого такий, що: ...треба і дальше робити оту нормалізаційну політику, якої повне фіяско бесідник щойно ствердив.

Оттут і заковика. Коли УНДО вважає, що його політика, до якої кликало воно край, дістала в лоб, то повинна уступитись і дати місце іншим політикам. Бо і якжеж то виглядає, коли партія, яка признається до краху своїх надій і своєї рецепти унормалізування відносин, лишається далі керуючою партією, щоб робити ті самі помилки?

І з якої рації інші уґрупування, консолідуючись довкола УНДО, даватимуть „пляцет" його політиці? З якої рації „пляцет" тій політиці має давати край, який у своїй більшості властиво з тою нормалізаційною політикою ніколи не солідаризувався?

Спершу гадалося, що провід в УНДО перебере так звана „опозиція". Але якаж це опозиція, коли є фактом, що правдивої опозиції до нормалізації серед УНДО нема. Ще в 1931 пок. Т. Голуфко, на спілку з пос. М. Галущинським, заініціював нормалізаційну еру. Тоді заявилися в „Ділі" статті Кедрина „Засадничі річи", де кликалося закинути політику „нерічевих виступів" і перейти до „орґаічної праці". Тоді ціла опінія краю (включно з ред. „Діла" Мудрим) поставилася проти того і „засадничі річі" відкликано. За міністра Косцялковского ту нитку знову підніс тодішній голова клюбу, д-р Д. Левицький, із соймової трибуни, говорячи про спільний похід на Київ, про „нашу і вашу вольность". Але оферти не принято, і Д. Левицький демісіонував. Аж тоді прийшли пп. Мудрий, Целевич і Кузьмович і зачалася та нормалізація, коло якої ми стоїмо тепер, як коло розбитого корита...

Але всеі уґрупування УНДО властиво є сторонники нормалізації, в тім числі і ті, котрі короткий час робили опозицію в партії. Тому одинока консеквенція для цеї партії: зложити свої мандати. Так буває всюди, що коли якась партія не має вже за собою більшости, то складає владу і відкликується до виборців. Певно, зробити це не в нашій владі. Але усунутися на бік, ствердити те, що є, і на знак протесту зложити мандати, це був би единий ґест, який міг би ще хоч трохи сальвувати моральне обличчя партії, яка претендує на провід у цілій Галичині.

Ми майже переконані, що УНДО того не зробить. Хіба, що край його до того змусить. Бо підтримувати тих людей і давати їм розгрішення за всіх їх більш як **наївні помилки**, булоб величезною шкодою для справи.

РОСІЙСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ БОЛЬШЕВИЧИТЬСЯ

Між провідними ідеями „білого" ґенерала Денікіна і його війська, між головною з них: „єдіная і неділімая Россія" й історичним змислом советської революції не було властиво ріжниці. Власне історичною ціллю тої революції (поминувши її соціялістичні кличі) було **привернення цілости бувшої російської імперії в границях 1914 року.** Цеї виразної мети провідники большевиків, бодай між собою, не крили. Найбільше балакливі між ними навіть важились публично про це писати. Цікаве, що й „троцькістівська" частина цеї партії демонструвала „обеденітельні" напрями „ленінізму". Цікаве, що робили це такі жиди, як Троцький (коли був головним червоним „командармом"), як Раковський „президент" України (!) в рр. 1919—1923), і як Ларін, тодішній спец від національних справ, котрий порівнював большевицьку партію з московським князем Іваном Калитою, „собірателем русскіх земель". Те саме голосив і командант аванґарди большевицьких військ, колишній полковник царської жандармірії Муравйов, що так страшно мордував українців у січні 1918 року. (Пізніше і його большевики замордували!).

Автім і „білі" армії і „червоні" боролися проти встаючої до державного життя України, а головний „столп" московських монархістів (з українського роду!), **Василь Шульгин,** у своїй інтересній книжці **„Рік 1920"** назвав боротьбу „білих" з „червоими" просто **„дрібним непорозумінням".** Книжка та так подобалася большевикам, що її, виданої первісно за границею, передрукували вони потім у Москві накладом свого „Ґосіздату".

Як бачимо, то клич „єдіная неделімая" — це провідна зірка, це ідеал усіх москалів під пануванням большевиків.

Інтересна річ, що хоч київські москалі також дістали кріваву научку від Муравйова і його банди в січні 1918 року, то всежтаки за часів короткої української державности вони, заїдаючи білий український хліб та українське сало, аж малощо не плакали: „Та най уже будуть большевики, але най буде „єдіная неделімая".

Советська Росія вже 20 літ піддурює російських еміґрантів тим кличем і бере їх на це легко, мов рибки в ставу, на цей гачок.

Тай багато таки далися взяти на нього. Ось возьмім, на приклад, **Алексея Толстого,** визначного письменника, що був перше дуже завзятим „білим" та пильно працював у пресовім бюрі ґен. Денікіна. А таких „сменовеховців" було більше. Були і професори університетів, були й адвокати та інші. Вони спершу подіставали (для заохоти інших еміґрантів) цілком добрі посади, але потім уже всіляко з ними було. Нахилюється до С. С. С. Р. як до „дійсної Росії і колишній провідник кадетів, що дуже криво глядить на „білих", проф. і ред. Мілюков, що, будучи в р. 1818 у Києві, пробував навязати зносини з німцями, а то „проти большевицької небезпеки".

Тай досі ще гостює в російських еміґрантських головах арґумент: „Щож, і ми боролися за „єдіную неделімую", і вони; тільки що вони мали більше щастя від нас, але таки „собрали русскую землю".

Такі думки не могли лишитись без наслідків. „Протибольшевицька" частина еміґрації никне з кожним днем. Іще не так давно панували між нею такі настрої, що був не до подумання факт, який недавно трапився. Отсе славний російський шахіст **Алехін,** котрий понадто вже й має французьке громадянство, післав телеґрафічно в Москву ґратуляцію з нагоди 20-літнього ювилею большевицької перемоги. Здуріли люди, тай годі!

Але вже найкраще погуляв собі на тім полі знаний нам уже кадет з кадетів (наш завзятий ворог) **Мілюков.**

Ось що він у дуже „дипльоматичній" та „академічній" формі вшкварив, ледви стримуючи свою радість:

„Багато большевики зробили та немало полишиться по них. Вони скоро взялися слідити нові державні багатства та відкрили багаті поклади мінералів. Рівночасно у ріжних областях появились нові російські таланти„ які доказують, що народ є живий.

„Сепаратисти ріжних національностей заплатили за своє захоплення життям (ось що тішить благородного господина, професора Мілюкова! — Ред.). На сцені появилася нова, хоч і дуже стара тема. „Патріотизм працюючих" прибрав на себе краску всеросійського націоналізму, прикрашеного в стару російську історію, що була досі призабута.

„Величезний апарат — поліційний, військовий, інквізиційний (скажім попросту — тортуровий. — Іван Н.) та монопольно-господарський дав у руки тій владі ніде і ніколи досі невидані засоби і силу...

„І ми вже добре знаємо, що нема чого ані сумувати, ані попадати в сумнів".

Так пише Мілюков. А трохи іншим стилем, хоч і з тим самим змістом, пишуть і інші часописи російської еміґрації.

Як бачимо, то спеціяльна російська еміґраційна траґедія, чи траґікомедія, виснажується та загибає поволі...

Подав **Іван Н.**

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Літл Фолс, Н. Й. — До збірки на інвалідів: А. Голяк 25 ц.

Когоз, Н. Й. — До збірки на інвалідів: Йосиф Дзямба $1.

Палмертон, Па. — До прополощеної збірки додати: Петро Гусак $1; по 50 ц.: М. Марців, М. Деревяний, Д. Демчук, М. Дячишин, М. Грицишин, М. Куба, Настя Кость.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

У статті п. з. „Від „Люзитанії" до „Панею" в ч. 294, з 18-го грудня, надруковано, що Злучені Держави виповіли війну Німеччині в 1918-тім році. Має бути: у 1917-тім році. Докладно, це було 6-го квітня 1917.

Короткозорий.

Оля й Толя сидять у каварні. При сусіднім столику сідає якийсь чоловік.

Якийсь дивний добродій.

Він підсміхався до Олі й завертав очима. Потім пронизливо дивився в її гарні оченята.

Він підморгував, псикав дискретно і робив багато інших річей, яких уживають чоловіки, коли хочуть зачіпити жінку.

Одначе Оля сиділа як камінь.

— Безличний! — сказала Толя.

— Лиши його! — відповіла Оля.

— Ти його знаєш?

— Так, це мій наречений.

— Твій наречений?

Оля простогнала:

— Він короткозорий і бере мене за якусь чужу дівчину.

Борис Лавренев.

ВОСКОВА ФІҐУРА

(Большевицька гумореска).

(3)

— Замок при гарматі відчиняв, Павле Захаровичу. Завалявся. Очі Чигіра закліпали.

— Гармату відчиняв? Ти не відчиняв, ти заливаєш гармати. Ходім, я тобі покажу гармату. — І Павло Захарович поволік Чигіра до шафи. Там він всунув руку під шафу, а як витягнув задемонстрував на своєму лікті:

— Ось твоя гармата. А тепер давай із шафи, що там викинув.

Чигір слухняно зняв. Із клунка, як його розвинули, блиснув шовком царський і андріївський прапор.

— Добра спідниця буде для баби — запримітила воскова фіґура.

— Будеш арештований — сказав Сивков. — Зателефонувати до „Уґрозіску".

Чигір сидів у кутку під оком сторожа музею, як Данилов і Амелін вернулися з аґентом „Уґрозіску" з його хати після ревізії. В хаті, по часті в шафі Чигірової жінки, знайшли тів, декотрі вже перероблені на блюзки.

— Щасливої дороги! — побажав Павло Захарович Чигірові, як його відводив аґент — уже так скоро не побачимося.

Хвилину пізніше співробітники музею разом із директором із зацікавленням обговорювали подію. Воскова фіґура була предметом загальної втіхи та скромно приймала похвали. В розгарі її оповідання відчинилися двері кабінету й на порозі станув... Чигір. Повторилася німа ява з „Ревізора".

— Ти як трапив? — спитався Павло Захарович — при цьому відступився та зацукався від несподіванки. — Таж тебе до „Уґрозіску" відвели.

Чигір так собі всміхнувся.

— Велика штука — сказав він недбало. — Я дижурному в „Уґрозіску" сказав, щоб мою жінку повідомили. Вона партійна, члениця Ленсовету і соцвихованням займатреба й зараз випустили...

Схвильований Павло Захарович закляв за такий суд над музейним злодієм і побіг до „Уґрозіску". Та там йому делікатно вияснили, що Чигір справді не підлягає відповідальности, бо виявилося (за одну хвилину!!), що Чигір лікувався в психіятричній клініці й він „варят".

Товариш Сивков протестував, та прокуратор „Уґрозіску" потвердив постанову про умороження справи.

Відтоді минув рік. Даремне морський музей, утративши багато дорогоцінних річей, бореться, щоб покарали злодіїв. Даремне Павло Захарович Сивков пробував друкувати матеріяли про цю справу, даремне писав до крайового прокуратора, даремне повідомляв крайову комісію партійної контролі про дивну поведінку члениці партії, яка ховає в своїй шафі крадені музейні річи, про походження яких вона не могла не знати, тому вона звичайна посередниця крадіжів.

Всі старання затихають, наче удари в подушку.

„Варяцтво" Чигіра має видно, Чигірова жінка дійсно знає, куди треба „дзвонити".

(Кінець).

Д-р Антін Гарасимів.

ВІДПЛАТА

По перемозі німецько-австрійської армії під Горлицями на весну 1915 р. російська армія покинула Карпати та відступила за Станиславів.

Дальша війна обмежувалася переважно до позиційної боротьби.

Якоїсь рішальної зміни не принесла і російська революція. Армії все ще тримали фронти проти себе. Деякі збігці, особливо ті галичани, що їх російська влада арештувала і. вивезла до Росії, мали змогу вернутися до своїх родин, та багато їх вернулись у рр. 1917—1918 до Галичини.

Вернувся також знаний свідок з процесу синевідчан, Мусик. Ціле село вказувало на нього, як на того, що доносом та свідоцтвом спричинив смерть 11 громадян. Та він поводився в селі відважно, а то й погрожував приходом Австрії.

Вернувся також з Києва[illegible] шин, котрого батька також повішено і котрий по Горлицях — не хотячи стрінутися з австрійцями, вимандрував був у російську Україну.

Австрійці покликали його до війська і він служив у Перемишлі. На кілька днів перед 1. листопаду 1918 р. дістав Фединишин відпустку. Перебував у мами в Синевідську і там захопив його день 1-го листопаду 1918. р. Він увесь узброєнний разом із двома товаришами односельчанами, теж узброєними урльопниками, почали виконувати службу безпеки.

3-го листопаду була неділя. Нарід виповнив церкву. Богослуження скінчилось, усі вийшли з церкви і спинилися біля неї, чогось ожидаючи.

Нараз усі рушили — напереді Фединишин з товаришами — кріси на раменах. Ідуть до хати Мусика. Коли Мусик їх побачив, вибіг із хати і став утікати. Зловили, привели перед людей...

„Рушай вперед" — загуло з юрби. „Куди?" — „Ти знаєш куди!" Він іде напереді, юрба мовчки за ним. На місці під каштанами, де перед чотирома роками повисли засудже-[illegible] команду зупинилися. Стоїть Мусик, перед ним Фединишин з товаришами. „Ну, хто ти! Твого батька повісили"... і більш нічого... Гукнув стріл. Мусик звалився з ніг; гукнув другий і третій, у крісі не стало більше набоїв... „Ходімо додому!"... Всі розійшлися, лишився на місці тільки мертвий Мусик.

Українська жандармерія арештувала Фединишина і відставила його до вязниці окружного суду в Стрию.

Він сидів у вязниці до розправи, що відбулася перед українським військовим судом. Він боронився тим, що бачив, як його батька вішали, потім не міг спати, все ввижався йому батько. Застрілив Мусика, бо мусів, тепер уже спить спокійно. На розправі я боронив його. Фединишина суд увільнив.

У 1919. році настала польська влада. Фединишина знов увязнили. Слідство, потім розправа перед так званим зміцненим трибуналом карним.

Така сама оборона. Суд теж звільнив обвинуваченого.

Бувають такі хвилини, коли людина не володіє

жать ті, коли терпимо від почування страшної кривди, якої не можна направити.

Неодин гине, як розбиток саме тоді, коли він уже думав, що причалює до пристані. — Віктор Гіґо.

Гарний учинок той, що має в собі доброту, а вимагає сили в виконанні. — Монтескіє.

Спосіб, у який даємо якийсь дарунок значить нераз більше, як сам дарунок. — Корней.

Ніхто розумний не карає за це, що хтось згрішив, лише тому, щоб більше не грішив. — Сенека.

Бачу та хвал юте, що ліпше, а... роблю, що гірше. — Овід.

З усіх болів найбільшим болем є оповідати про біль, який не дасться висловити словами. — Шекспір.

Людство поступає все вперед, одначе людина остається все та сама. — Ґете.

Страшно вмирати бездітним. — Наполеон.

Хто жениться для краси, робить таксамо, як той, що землю купує задля гарних рож. Та це останне булоб іще розумніше, бо рожі [illegible]

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЛИСТОПАД 1937 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	366.26
2.	231.49
3.	109.69
4.	81.39
5.	248.35
6.	32.70
7.	247.23
8.	219.95
9.	168.35
10.	181.12
11.	91.02
12.	140.36
13.	74.50
14.	14.28
15.	25.50
16.	81.42
17.	34.09
18.	143.00
19.	10.51
20.	187.82
21.	133.91
22.	54.95
23.	42.88
24.	96.98
25.	157.80
26.	35.75
27.	60.36
28.	111.54
29.	155.86
30.	64.46
31.	163.63
32.	33.27
33.	97.93
34.	37.65
36.	143.97
37.	107.05
38.	237.67
39.	125.36
40.	23.36
41.	24.69
42.	179.89
43.	57.39
44.	181.48
45.	257.51
46.	29.91
47.	47.02
48.	49.37
49.	17.96
50.	182.32
51.	65.99
52.	104.83
53.	71.19
54.	41.14
55.	51.51
56.	160.71
57.	224.14
58.	205.20
59.	166.77
60.	35.80
61.	19.55
62.	123.85
63.	310.54
64.	102.07
65.	255.49
66.	115.37
67.	192.37
68.	23.43
69.	142.14
70.	272.40
71.	15.58
72.	63.63
73.	98.06
74.	36.65
75.	118.54
76.	328.56
77.	78.59
78.	105.47
79.	19.23
80A	56.53
81.	196.08
82.	73.70
83.	193.15
84.	50.67
85.	133.98
86.	245.98
87.	189.49
89.	28.53
90.	279.86
91.	339.44
92.	20.59
93.	55.89
94.	328.11
95.	53.78
96.	154.33
97.	165.29
98.	132.69
99.	208.81
100.	99.33
101.	42.56
102.	559.10
103.	119.18
104.	249.70
105.	222.25
106.	254.32
107.	43.56
108.	103.25
109.	146.56
110.	9.06
111.	38.35
112.	601.33
113.	74.12
114.	53.10
115.	22.24
116.	54.84
117.	118.22
118.	87.45
119.	36.35
120.	174.63
121.	184.61
122.	66.06
123.	173.40
124.	109.03
125.	65.76
126.	86.16
127.	162.13
128.	16.63
129.	35.98
130.	399.51
131.	19.07
132.	164.50
133.	239.05
134.	97.13
135.	46.76
136.	187.52
137.	190.46
138.	63.15
139.	75.84
140.	83.71
141.	95.08
142.	106.43
143.	123.15
144.	81.81
145.	48.33
146.	164.09
147.	485.67
148.	30.33
149.	48.07
150.	88.76
151.	110.19
152.	50.00
153.	9.57
154.	37.27
155.	459.41
156.	161.50
157.	7.92
158.	224.13
159.	69.21
160.	121.46
161.	179.30
163.	113.97
164.	148.67

Відділ	Заплатив
165.	35.68
166.	52.89
167.	80.84
168.	192.66
169.	44.87
170.	174.84
171.	79.73
172.	43.63
173.	88.92
174.	71.19
175.	140.66
176.	218.05
177.	130.23
178.	80.38
179.	220.32
180.	34.72
181.	115.36
182.	170.22
183.	122.20
184.	12.57
185.	79.90
186.	65.72
187.	37.90
188.	56.34
189.	18.57
190.	34.58
191.	136.15
192.	146.13
194.	37.17
195.	52.57
196.	52.48
197.	38.12
198.	52.05
199.	32.02
200.	152.12
201.	41.99
202.	37.94
203.	39.16
204.	703.88
205.	24.22
206.	512.28
207.	80.23
208.	30.28
209.	89.98
210.	57.28
211.	187.07
212.	72.24
213.	327.92
214.	41.07
215.	28.60
216.	36.00
217.	429.35
218.	273.03
219.	152.98
220.	173.92
221.	597.09
222.	20.88
223.	308.13
224.	27.54
225.	19.68
227.	55.31
228.	70.57
229.	188.28
230.	215.46
231.	19.87
232.	56.68
233.	21.12
234.	147.09
235.	136.58
236.	164.51
237.	234.83
238.	156.21
239.	294.09
240.	36.13
241.	85.09
242.	122.95
243.	66.15
244.	27.40
245.	102.93
246.	56.75
247.	243.59
248.	66.18
249.	41.18
250.	16.59
251.	215.80
252.	87.69
253.	85.54
254.	110.42
255.	77.98
256.	55.90
257.	35.82
258.	30.72
259.	192.91
260.	60.59
261.	12.14
262.	67.94
263.	59.02
264.	35.28
265.	31.04
266.	133.05
267.	97.93
268.	109.26
269.	37.67
270.	231.76
271.	77.60
272.	24.76
273.	160.01
274.	180.05
275.	93.07
276.	394.90
277.	185.16
278.	53.83
279.	12.75
280.	185.93
281.	141.29
282.	231.93
283.	131.78
284.	79.64
285.	15.00
286.	37.00
287.	14.25
288.	235.04
289.	32.74
290.	63.64
291.	135.67
292.	528.98
293.	36.76
294.	42.07
295.	175.68
296.	284.62
297.	26.95
298.	87.45
299.	49.18
300.	149.24
301.	163.80
302.	12.43
303.	64.19
304.	69.17
305.	63.97
306.	31.25
307.	40.24
308.	111.27
309.	39.94
310.	80.98
311.	14.86
312.	63.35
313.	6.82
314.	13.88
315.	24.25
316.	287.68
317.	84.65
318.	138.27
319.	55.07
320.	120.28
321.	76.45
322.	56.07
323.	69.93
324.	153.36
325.	97.25
326.	122.13
327.	42.06

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
328.	24.47	362.	66.04
329.	6.90	363.	108.36
330.	115.06	364.	430.10
331.	42.21	365.	83.19
333.	106.66	366.	19.81
334.	227.26	367.	330.37
335.	52.04	368.	23.53
336.	215.77	369.	223.70
337.	35.38	370.	240.80
338.	273.76	371.	189.50
339.	105.27	372.	35.52
340.	21.26	373.	94.42
341.	29.98	374.	45.75
342.	165.16	375.	96.49
343.	19.18	376.	32.78
344.	80.98	377.	60.96
345.	105.55	378.	25.58
347.	114.89	379.	80.54
349.	55.77	381.	29.80
350.	117.48	382.	40.72
351.	47.36	383.	200.20
352.	92.34	384.	41.43
353.	25.76	385.	258.67
354.	17.33	386.	28.66
355.	64.62	388.	153.04
357.	60.52	390.	70.81
358.	68.45	392.	24.01
359.	93.09	396.	100.87
360.	14.29	400.	82.87
361.	1,169.69	401.	40.93

З місячних вкладок нових родів обезпечення $45,033.92

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	225.	14.54
2.	4.29	230.	3.81
3.	2.42	234.	24.12
8.	5.71	237.	2.68
19.	1.58	243.	18.23
20.	3.17	245.	3.08
28.	31.07	257.	7.31
30.	11.32	262.	1.41
33.	7.91	268.	2.93
37.	17.20	274.	1.49
39.	30.88	275.	18.25
62.	1.18	276.	6.96
65.	13.02	277.	2.02
69.	3.62	278.	1.15
70.	3.80	282.	3.55
83.	4.11	283.	4.93
90.	13.43	284.	3.37
101.	2.84	286.	37.75
102.	4.96	288.	2.40
106.	11.86	292.	2.87
108.	10.63	295.	1.13
112.	13.06	298.	3.05
117.	4.46	305.	8.31
125.	3.61	312.	2.26
127.	5.65	316.	1.41
134.	3.06	321.	5.01
135.	2.08	322.	1.31
139.	2.35	328.	2.01
142.	11.64	331.	4.74
143.	11.25	334.	2.28
147.	28.16	335.	6.34
151.	9.79	336.	7.46
156.	1.29	342.	24.67
161.	2.98	345.	2.65
170.	16.22	349.	5.24
181.	1.57	358.	2.52
185.	6.68	361.	7.19
189.	6.60	364.	1.75
194.	.81	367.	3.51
206.	5.45	368.	.74
208.	2.48	370.	18.73
209.	4.26	371.	1.30
216.	15.82	384.	28.93
217.	2.74	385.	4.03
221.	8.20	388.	17.56

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$ 694.19
З місячних вкладок від членів	$45,728.11
Процент від бондів	2,180.00
Процент від моргеджів	2,323.73
Процент від позичок	1,634.26
Сплати моргеджів	5,636.01
Сплати позичок	2,387.25
Зворот позички до народного фонду	10.00
Рент від реальности	58.65

Сирітські части по бл. п.

в. 37. Палюк Франка	404.26
в. 296. Кобаса Фільор	653.98
Разом	$61,016.25

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 8. Білий Григорій	$ 500.00
в. 11. Гамівка Іван	500.00
в. 37. Палюк Франка	404.26
в. 56. Медвідь Данило	1,000.00
в. 73. Брикович Антін	500.00
в. 84. Махно Дмитро	500.00
в. 86. Осеняк Йосиф	500.00
в. 91. Петровський Стефан	1,000.00
в. 99. Баловський Еміль	1,000.00
в. 108. Бабяк Михайло	1,000.00
в. 147. Малей Стефан	1,000.00
в. 156. Захвея Анна	750.00
в. 176. Броніцький Стефан	1,000.00
в. 198. Фучило Іван	1,000.00
в. 214. Завадовський Стефан	1,000.00
в. 232. Кічан Іван	1,000.00
в. 268. Ваврик Іван	1,000.00
в. 269. Нарівний Теодор	1,000.00
в. 296. Кобаса Фільор	1,000.00
в. 283. Зобків Лесь	1,000.00
в. 317. Демяник Максим	750.00
в. 322. Мохналь Марія	500.00
в. 342. Тилька Йосиф	1,500.00
в. 350. Кіек Йосиф	1,000.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 72. Рут Владислав	278.00
в. 95. Згіба Катерина	199.37
в. 204. Довгань Іван	244.17
в. 241. Мельник Йосиф	290.00
в. 380. Маркович Стефан	36.13

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	300.74
Зворот відсотків від позичок	11.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 1. Хрущ Лука (утрата руки)	$ 150.00
в. 2. Станчак Михайло	50.00
в. 5. Гаврилец Юстина	35.00
в. 16. Кашниська Ірина	25.00
в. 30. Филип Андрій	35.00
в. 45. Дубас Пилип (умово хорий)	75.00
в. 67. Мельник Михайло	35.00
в. 72. Лукас Вікторія	20.00
в. 87. Фецич Іван	35.00
в. 90. Милик Тилиман	35.00
в. 90. Солоп Марія	25.00
в. 94. Піпська Анна	20.00
в. 103. Михайлишин Павло	35.00
в. 147. Ярема Михайло	35.00
в. 147. Тульба Павло	35.00
в. 147. Карпович Дмитро	35.00
в. 173. Лазорик Сильвестер	35.00
в. 193. Вивюрка Валентий	35.00
в. 211. Макар Михайло (умово хорий)	75.00
в. 220. Кісельк Семен	50.00
в. 238. Школяр Гелина	25.00
в. 241. Дубина Григорій	25.00
в. 242. Мацей Іван	35.00
в. 247. Адамяк Павло	35.00
в. 247. Гринишин Дмитро (утрата зору ока)	100.00
в. 261. Кішенюк Ева	25.00
в. 274. Свет Марія	25.00
в. 277. Курко Павло	35.00
в. 280. Курило Анастазія	25.00
в. 296. Скрипек Мартин	50.00
в. 300. Сцілений Петро	50.00
в. 301. Ухманська Катерина	20.00
в. 316. Білецька Анна	25.00
в. 323. Русан Катерина	25.00
в. 333. Киритич Катерина	25.00
в. 345. Гайва Ева	50.00
в. 359. Височанський Василь	20.00
в. 364. Стойка Гелина	25.00
в. 383. Гусько Михайло	50.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	$ 3,595.00
Свобода за друки і праці	959.20
Платня головного уряду	825.00
Податок від реальности	560.48
Опал, світло, чищен. офісів	435.08
Кошти подорожей і репрезентацій	423.35
Направа реальностей	234.40
Нагороди за нових членів	245.00
Лікарі за нових членів	224.50
Платня помічних сил	188.00
Кошти правні	165.00
Видатки канцелярійні, почта, телефон і т.п.	108.15
Нагороди для нових відділів	65.00
Головний лікар	37.50
Соціяльне обезпечення робітників	28.36
Оправа книг	11.50

Інвестиції:

Інвестовано в моргеджах	3,000.00
Позички членам на грамоти нових родів обезпечення	3,266.00
Разом	$37,680.19

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем жовтня 1937 р. осталася	$203,316.94
Прихід за листопад	61,016.25
Разом	$264,333.19
Розхід за листопад	37,680.19
Готівка з кінцем листопаду 1937 р. остаеться	$226,653.00

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 226,653.00
Моргеджі	1,217,284.67
Бонди	1,210,723.89
Реальности	1,063,670.16
Дім У. Н. Союзу	110,000.00
Позички членам	488,310.00
Разом	$4,316,641.72

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$3,590,280.63
Фонд адміністраційний	130,140.84
Фонд запомоговий	75,566.09
Фонд народний	2,680.67
Фонд конвенційний	6,586.52
Фонд резервовий	12,335.32
Contingent Fund for protection of Investments	226,209.00
Фонд посмертний старого роду обезпечення	69,604.96
Фонд сирітський	203,237.69
Разом	$4,316,641.72

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ за листопад 1937 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	7.43	36.	10.15
2.	13.05	38.	4.95
3.	2.70	39.	5.17
4.	2.03	40.	1.53
5.	6.55	42.	7.88
6.	2.23	43.	4.75
7.	14.63	44.	11.25
8.	12.60	45.	12.15
9.	11.25	46.	1.80
10.	2.02	47.	2.95
11.	16.15	48.	2.25
12.	1.35	50.	13.05
13.	11.47	51.	.45
14.	1.58	52.	4.30
15.	.45	53.	2.70
16.	6.10	54.	1.35
18.	1.15	55.	3.40
20.	8.55	56.	13.28
21.	9.00	57.	8.10
22.	1.15	58.	8.10
23.	.90	59.	20.05
24.	8.10	60.	2.92
25.	1.35	61.	2.93
26.	2.70	62.	6.55
27.	.70	63.	17.55
28.	8.55	64.	7.20
29.	9.00	65.	12.40
30.	7.43	66.	1.40
31.	7.70	67.	5.87
33.	13.95	68.	.45
34.	1.12	69.	2.25

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
70.	7.43	149.	2.48	235.	9.68	310.	2.25
71.	.50	150.	10.60	236.	7.42	311.	1.15
72.	3.85	151.	10.13	237.	10.13	312.	4.75
73.	3.83	152.	1.26	238.	9.00	314.	1.58
74.	.45	154.	.45	239.	18.00	315.	.25
75.	8.55	155.	18.25	241.	1.80	316.	10.13
76.	15.30	156.	9.45	242.	7.20	317.	2.95
77.	5.62	158.	12.38	243.	8.33	318.	7.42
78.	3.15	159.	4.50	244.	1.58	319.	8.35
79.	.90	160.	3.65	245.	5.40	320.	5.00
80.	4.75	161.	8.65	246.	1.58	321.	5.85
81.	5.85	162.	1.15	247.	12.85	322.	1.35
82.	4.05	163.	3.60	248.	4.95	323.	8.10
83.	8.35	164.	24.75	250.	1.35	324.	5.18
84.	1.15	165.	7.65	251.	7.00	325.	3.38
85.	18.25	167.	6.30	252.	6.75	326.	6.98
86.	7.65	168.	4.30	253.	1.80	327.	2.93
87.	8.33	169.	.68	254.	9.90	328.	.45
89.	2.03	170.	9.45	255.	3.40	329.	.25
90.	16.87	171.	12.15	256.	3.38	330.	10.58
91.	16.65	172.	9.00	257.	1.80	331.	5.20
92.	1.00	173.	4.10	258.	5.62	333.	4.25
93.	1.35	174.	4.05	259.	6.98	334.	8.10
94.	11.70	175.	7.40	260.	12.15	335.	2.30
95.	5.40	176.	10.35	261.	1.60	336.	12.60
96.	8.55	177.	1.13	262.	1.35	337.	.25
97.	12.50	178.	3.15	263.	2.05	338.	15.75
98.	3.40	179.	11.25	265.	1.13	339.	5.63
99.	17.35	180.	15.53	266.	3.83	340.	1.35
100.	2.48	181.	.70	267.	3.15	341.	1.50
102.	25.88	182.	4.73	268.	4.05	342.	14.18
103.	3.82	185.	5.85	269.	2.25	344.	2.03
104.	7.00	186.	3.00	270.	10.60	345.	5.65
105.	9.90	187.	.45	271.	4.50	347.	10.80
106.	9.90	188.	4.75	272.	1.80	349.	5.85
107.	2.33	189.	1.15	273.	3.15	350.	.90
108.	3.15	191.	5.85	274.	5.18	351.	.68
109.	5.40	192.	7.88	275.	4.05	352.	4.95
110.	1.35	194.	1.50	276.	17.10	354.	.67
112.	20.23	196.	2.50	277.	12.38	355.	1.80
113.	4.05	197.	.45	278.	1.80	357.	2.05
114.	1.60	198.	4.18	279.	1.58	358.	3.85
115.	2.70	199.	.45	280.	4.50	359.	7.87
116.	7.00	200.	14.85	281.	7.65	361.	46.80
117.	1.35	201.	3.38	282.	14.40	362.	8.55
118.	.90	203.	3.00	283.	7.20	363.	10.58
120.	10.15	204.	63.45	284.	1.60	364.	17.10
121.	11.48	205.	3.45	285.	.50	365.	5.85
122.	1.60	206.	27.90	286.	2.93	366.	3.85
123.	5.15	207.	2.25	287.	.45	367.	9.00
124.	5.62	208.	.25	288.	10.80	369.	13.05
125.	9.23	209.	1.15	289.	3.60	370.	4.95
126.	5.18	210.	1.35	290.	2.25	371.	10.49
127.	7.20	211.	10.80	291.	15.08	373.	3.60
129.	.70	212.	1.35	292.	32.00	374.	2.93
130.	17.55	213.	16.20	293.	1.35	375.	6.75
132.	4.75	214.	1.35	294.	2.48	376.	.25
133.	3.15	217.	13.72	295.	4.73	377.	1.35
135.	3.35	218.	8.50	296.	9.00	378.	2.28
136.	15.75	219.	5.85	297.	2.05	379.	8.55
137.	11.48	220.	9.00	298.	.70	381.	1.57
138.	3.15	221.	36.90	299.	2.25	383.	13.05
139.	3.84	223.	30.85	300.	5.18	384.	6.30
140.	6.30	225.	1.35	301.	5.40	385.	11.02
141.	.45	227.	.90	302.	.50	386.	3.40
142.	16.20	228.	2.95	303.	2.92	388.	14.18
143.	5.43	229.	11.30	304.	.50	390.	8.10
144.	1.15	230.	13.95	305.	3.38	392.	1.58
145.	6.55	231.	2.48	307.	.70	396.	3.85
146.	4.28	232.	5.20	308.	1.35	400.	13.30
147.	27.67	233.	4.73	309.	1.35	401.	1.12
148.	2.93	234.	14.85				

З місячних вкладок від членів	$2,297.64
Процент від бондів	300.00
Процент від моргеджів	1,006.75
Сплати моргеджів	60.00
Разом	$3,664.39

РОЗХІД:

Виплати з фонду посмертного:

в. 292. Лишняк Евгенія	$ 500.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти Т 2.	169.77

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за український тижневик	475.00
Свобода за друки виказів і інші праці	194.50
Платня помічних сил	280.00
Видатки канцелярійні, почта і т. п.	25.00
Нагороди за нових членів	10.00
Соціяльне обезпечення помічних сил	7.84
Разом	$1,662.11

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем жовтня 1937 р. осталася	$52,688.09
Прихід за листопад	3,664.39
Разом	$56,352.48
Розхід за листопад	1,662.11
Готівка з кінцем листопаду 1937 р. остаеться	$54,690.37

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 54,690.37
Моргеджі	170,613.47
Бонди	139,887.14
Реальности	56,650.92
Позички	104.00
Разом	$421,945.90

Стан довжний:

Фонд посмертний	$315,153.33
Фонд адміністраційний	106,792.57
Разом	$421,945.90

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

М. Мурашко, гол. предс.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЯКЩО ВИ ЩЕ НЕ ЧИТАЛИ БЕЗСМЕРТНОЇ ПОВІСТИ МИКОЛИ ГОГОЛЯ

ТАРАС БУЛЬБА

ТО МАЄТЕ ТЕПЕР НАГОДУ ДІСТАТИ ЇЇ ЗА 50 ЦЕНТІВ.

Перед читачем цеї повісти великого письменника встає в цілій своїй величі українське козацтво, з його геройською боротьбою проти ворогів, з безмежною любовою до рідного краю, з їх безнадумною посвятою себе й усього найдорожчого. — Повість прикрашена 10 ілюстраціями.

„Ну, давай на пястуки!" — говорив до сина Бульба, засукавши рукави.

(Ілюстрація до повісти Миколи Гоголя: ТАРАС БУЛЬБА).

Замовлення шліть на адресу:

"SVOBODA"

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

НА ЯКІЙ ВИСОТІ ЛЮДИ МОЖУТЬ ЖИТИ

При дотеперішніх летунських осягах летун уже на висоті 15,000 стіп мусить надягати маску з киснем, щоб міг віддихати. Маску надягає тому, що ствердили, що вже в такій висоті часто наступає скора зміна у густоті повітря та настають т. зв. „білі хвилини", які часом можуть бути для летуна дуже небезпечні.

На основі того здогадувалися, що на такій висоті людям неможливо жити, саме з причини тих наглих змін у повітрі. Та тепер учені твердять, що воно не є так та що людина, не зважаючи на такі зміни, моглаб жити зовсім добре на висоті 15,000—18,000 стіп. Завойовники Мавнт Евереста, Шіптон і Рутедж усе твердили, що людина в такій висоті може жити, лише організм мусить до того ступнево п р и в и к а т и. Крім того стверджено, що гірські заяці, мотилі та ріжні птахи живуть на висоті 21,000, а навіть 24,000 стіп. У Тибеті відкрили, що є люди, які всеньке літо проводять на висоті 15,000, а навіть 18,000 стіп.

В горах Андах (Південної Америки) хочуть відновити на висоті понад 15,000 стіп старі копальні золота народу інків. Гірники працюють там усього по три години денно тай то лише три до вісім тижнів на цій висоті, а потім вертаються у нижчі околиці. У чілійських Андах є копальні міди на висоті 15,000 до 18,000 стіп. У тих копальнях працює більше як тисяча людей. Ті гірники вже так призвичаїлися до життя на тій висоті, що з тубільцями індіянами грають у копаний мяч, себто що вони зовсім здорові.

Коли минулого року прийшла в ті гори експедиція, щоби досліджувати зміни у крові тих гірників, зробили спробу та відійшли на висоту 18,000 стіп. За якийсь час ствердили наслідки перебування на такій висоті. Люди тратили апетит, худощавіли, не могли виконувати тяжчої роботи — не смакувала їм навіть люлька, ба навіть і самим тубільцям індіянам.

Коли всі разом за якийсь час знову вернулися на місце коло копальні, всі ствердили, що значно прибрали на силах. Здоровля всіх скоро попоправилося та за короткий час уступили всі недомагання, яких зазнавали наслідком побуту на висоті понад 18,000 стіп.

Чи з усього сказаного виходило би, що висота 18,000 стіп це границя висоти, на якій людина може жити? Учені кажуть, що воно не так, лише людина м о ж е ступнево призвичаюватися до життя на більшій висоті.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ,

які опрацював і видав М. О. ГАЙВОРОНСЬКИЙ на мішаний хор:

1. Живи, Україно.
2. Невістонька, пісня з Полісся.
3. Вербож моя, пісня з Полісся.
4. Одкаль соненько сходило, пісня з Лемківщини.
5. Моя мила, пісня з Лемківщини.

Повищих 5 пісень продаємо за $1.00.

6. Коляда, Гуцульське Різдво.
7. Пльис, Гуцульське Різдво.
8. Круглык, Гуцульське Різдво.
9. Щедрівка, Гуцульське Різдво.

Повищі 4 пісні продаємо за $1.00.

Всі повищі пісні можна одержати в книгарні „Свободи". Висилаємо тільки по одержанню належитости.

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., P. O. BOX 846 JERSEY CITY, N. J.

Негарна стара панна (до маляря): — А можете мені ручити, що намалюєте мені вірний портрет?

Маляр: — Ручити можу лише тоді, коли згори дістану гроші...

Пан і пані Бухтяк вибираються до театру. Пан Бухтяк стоїть уже в плащі і капелюсі.

— Олю! Ти ще не готова?

— Таж уже годину тому я сказала тобі, що за мінутку-дві буду готова!

ЧИ ВИ ДУМАЄТЕ ПЕРЕПРОВАДЖУВАТИСЯ НА ІНШЕ МЕШКАННЯ?

Якщо думаєте змінини свою адресу, просимо повідомити нас наперед, коли почнете жити на новій адресі, щоб ви не втратили якого числа ґазети, котре може мати щось цікаве або важне для вас або вашої родини. Просимо не ждати до останньої хвилі. Просимо не переказувати нічого почтареві. Найкраще виповнити оцей блянкет, подаючи доконче **стару** й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати це в листі до адміністрації „Свободи".

Число відділу ....

Імя й назвище ....

Стара адреса ....

Нова адреса ....

Почта ....

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЛИСТОПАД 1937 РОКУ

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий молодечий відділ У. Н. Союзу, **число 346**, під назвою **Тов. „Молода Україна", в Ґері, Індіяна.**

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Полиняк Іван.
В. 8. Мазур Анна.
В. 20. Прихідко Іван.
В. 22. Кужма Тілій, Кужма Ванда, Стронський Роман.
В. 29. Свантко Іван, Трус Марія, Гревняк Русел, Гривняк Михайло.
В. 33. Дзюрдзевич Стефанія, Дзюрдзевич Емілія.
В. 37. Богдан Анна.
В. 45. Слободян Ева, Хома Анна.
В. 53. Малевич Ольга Наталія.
В. 54. Басараб Михайло Никола.
В. 58. Сендьо Юрій.
В. 59. Рептак Павло, Рептак Марія, Галькович Олена М.
В. 69. Шептук Марія, Шептук Ева.
В. 72. Блізніовський Володимир, Беген Михайло, Слоніовський Володимир.
В. 75. Букголз Юрій, Тарас Данило.
В. 90. Айзенбог Роберт.
В. 94. Федишин Зофія, Мозола Михайло, Сворек Володимир, Ґава Іван Г.
В. 96. Попович Іван.
В. 98. Думанський Клеменс.
В. 102. Ґурак Михайло, Ґурак Вілям.
В. 109. Мороз Ева.
В. 110. Блавуцяк Петро.
В. 112. Кедьо Анна.
В. 118. Римняк Василь, Римняк Петро.
В. 120. Ревт Михайло, Кохановський Франко, Добуш Василь.
В. 125. Оленец Ольга, Кашинська Текля, Шулковська Анна.
В. 127. Сукмановський Іван.
В. 137. Яворський Іван, Стахів Анна.
В. 140. Ковальчик Іван.
В. 141. Пасвестий Елліс Д., Ониськів Никола, Гартів Ольга.
В. 142. Ковальчик Антін, Левчак Стефанія, Ґронваль Йосиф, Ґронваль Ґеновефа.
В. 143. Мельничук Петро, Прислак Катерина, Ковалик Василь, Ковалик Ева, Крум Юрій, Сироїд Олена, Зварич Никола.
В. 147. Мороз Ярослав, Мороз Амелія, Крупка Йосиф.
В. 158. Незовий Вілям мол.
В. 161. Ватах Франко, Ватах Іван.
В. 165. Тутак Антонина.
В. 175. Гузіль Анастазія, Лобур Петро, Матвієчко Ольга, Матвієчко Іван, Ґрадовський Андрій, Чарноський Йосиф, Гузіль Франко П., Сенчук Вілям, Білецький Дмитро Т.
В. 185. Бродяк Марія, Романов Марія, Кремко Володимир, Любецький Йосиф Луцейко, Кремко Олекса, Тірпак Іван, Романов Петро.
В. 191. Шклярик Василь.
В. 192. Ціко Текля, Брикайло Анна, Ціко Олекса.
В. 204. Ямка Михайло, Гаврилько Дзек, Кровець Евгенія, Асдрубаль Зофія, Стадницька Катерина, Стадницька Танка, Гайдій Анна, Дарчук Михайло.
В. 219. Соколовська Анастазія.
В. 221. Генсіорська Стефанія, Роїк Іван.
В. 222. Мацях Петро, Грабінський Стефан, Грабінський Данило Доналд, Лагола Йосиф.
В. 223. Фещак Андрій, Борис Петро, Кужмінський Йосиф.
В. 224. Гричковський Михайло.
В. 230. Філь Петро.
В. 234. Костишин Анна, Сольтицька Евгенія.
В. 238. Зварич Роман, Кучер Семен, Куж О. Олена, Давид Зофія, Балько Марія, Зварич Михайло, Давид Теодор Мороз Михайло.
В. 251. Юнич Брониславa.
В. 252. Омеланчук Марія.
В. 259. Малюта Марія.
В. 262. Шмайда Стефанія, Баволяк Олена.
В. 264. Щерба Марія, Зеділяк Олена, Галущак Вілям, Микита Дмитро, Макітка Олекса, Корба Володимир, Гац Іван В., Ґанчар Юрій, Соломінський Михайло, Корба Йосиф С., М. Д.
В. 276. Ларик Іван, Фук Андрій М.
В. 277. Маслоха Михайло, Курко Андрій, Курко Павло, Маслоха Дмитро, Косар Пилип.
В. 280. Дутчак Володимир Н.
В. 281. Корело Олекса.
В. 291. Кублик Кора, Маліцька Катерина, Кублик Володимир, Харков Ірина, Харков Віктор, Медвідь Марія, Медвідь Олена, Медвід Йосифа, Бурґ Ґеноефа, Бурґ Марія, Бурґ Павло, Пацула Ярослав, Сорочак Никола, Сорочак Володимир, Поливка Михайло, Жук Василь, Бурґ Ілько, Бурґ Михайло, Беґман Станислав, Беґман Верґенія, Дарус Михайло, Дарус Катерина, Ґурак Іван, Ращ Станислав Б., Кузда Константин, Ґурак Феня, Гарлач Йосиф, Варен Анна, Єрига Василь, Боднар Йосиф, Кузда Марія, Вацик Анна, Беднарчик Берніс, Беднарчик Антін, Петріський Іван.
В. 292. Плотслофф Михайло, Манко Анна, Карпінка Михайлина, Нипюк Анеля, Свінціська Катерина, Філас Ліліян, Голіс, Марія, Філас Анастазія, Філас Володимир, Кремко Анна, Любінська Анна, Геннік С. Карло, Бурбан Теодор, Іваськів Григорій, Кремко Данило, Голіс Теодор, Сушицький Генрій.
В. 293. Орищин Олена, Орищин Текля, Томашевська Анна, Орищин Іван.
В. 301. Крук Анна, Персович, Іван, Кошинський Ярослав, Семків Василь, Гладинюк Харитон.
В. 312. Дорош Павло, Хміль Марія, Туж Стефан.
В. 325. Маліцька Анна, Федик Марія, Запісоцька Марія.
В. 326. Сенків Марія.
В. 330. Окрепкій Михайло.
В. 335. Миленька Марія, Миленький Іван Петерсон Роберт, Пахолик Беній, Пахолик Анна, Петерсон Марія.
В. 341. Міськів Іван, Сенковська Алися, Кадлубіцький Роман, Зеленій Богдан, Гуменюк Леополд.
В. 346. Допіряк Іван, Іванюк Юліян, Андрусяк Анна, Лавровський Михайло, Греневич Франко, Андрусяк Вілям мол., Греневич Никола.
В. 357. Твардій Григорій, Ґавасон Іван, Твардій Михайло.
В. 364. Бревка Наталія.
В. 367. Озарин Анна.
В. 383. Буката Йосифа Франка, Муц Михайло.
В. 385. Соколь Михайло.
В. 400. Симовська Катерина, Симовська Анна, Семовська Марія, Райт Олена, Сведа Франко, Семовський Станислав.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Кобак Юлія, Катанчик Юстина, Тарас Михайло,* Ґіґович Йосифа, Кобак Петро, Катанчик Павло.
В. 7. Кріль Антін.
В. 9. Кормаш Никола ,Кормаш Текля.
В. 10. Погода Марія, Погода Іван, Маряс Володимир,* Завидняк Мілько.
В. 61. Юріщак Іван,* Юріщак Анна, Юріщак Марія.
В. 69. Фулер Катерина.
В. 74. Василюк Григорій.
В. 78. Дронюк Юрій, Тимчишин Марія, Косинський Михайло, Бівас Іван, Фіняк Яків, Дронюк Анна, Дронюк Стефан,* Маціовський Станислав, Ваненчук Антін, Якобовський Іван Маціовський Станислав,* Старжецький Семко.
В. 84. Шурко Іван.
В. 106. Гульчій Никола, Гульчій Марія.
В. 112. Смит Марія.
В. 127. Шеремета Володимир, Град Стефан.
В. 130. Сірко Теодор, Кутинський Павло.
В. 135. Зїз Стефан, Зїз Текля.
В. 145. Сливчук Стефан.*
В. 170. Огоновський Володимир.
В. 181. Совецький Никола, Совецька Анна.
В. 200. Стахів Марія, Теслюк Яким, Стахів Петро.
В. 203. Мачержак Чарлс.*
В. 276. Бірців Гнат,. Маслак Онуфрій,* Надзяк Гаврило.
В. 278. Саїв Стефан,* Саїв Анастазія.
В. 282. Кашубінський Іван.*
В. 290. Петрик Іван.*
В. 292. Михалюк Карло, Насланець Катерина, Насланець Данило,* Михалюк Йосифа, Штик Олекса, Насланець Стефан.
В. 304. Бирва Михайло.*
В. 317. Маринюк Іван.
В. 326. Ґашковська Соломея, Ґошковський Едвард.*
В. 336. Велґан Петро.
В. 342. Шумний Григорій.
В. 347. Зубрицький Теодор.
В. 361. Сидор Катерина, Харамбура Іван.
В. 365. Загібайло Василь, Боївка Ева М., Боївка Анна, Мичак Марія, Мичак Кость, Рапавий Федор, Боївка Павло, Гулик Іван, Мускалик Іван мол.,* Гулик Марія, Москалик Іван.
В. 370. Стасюк Кароль, Вергун Роман, Підлісна Стефанія, Вітовська Михалина.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 2. Козяр Теодор.
В. 102. Богус Юлія.
В. 203. Климко Никола.*
В. 233. Валах Катерина, Задорожний Іван, Задорожна Катерина, Швец Іван, Швец Марта, Валах Антін, Савчин Михайло, Савчин Тетіяна.
В. 254. Козира Іван.
В. 276. Прешляк Павло.
В. 312. Дорош Катерина.
В. 334. Семенюк Іван, Семенюк Марія, Семенюк Франко Т.*
В. 372. Загута Андрій, Загута Зофія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 103. Долгун Йоанн.а
В. 124. Віщук Іван.*
В. 234. Пілат Юрій,* Пілат Василь.*
В. 317. Маринюк Іван.*
В. 342. Воланський Мирон,* Воланський Василь.*
В. 367. Озарін Розалія.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 106. 1 членів
В. 135. 1 „
В. 156. 1 „
В. 257. 2 „
В. 283. 1 „
В. 336. 1 „
В. 361. 1 „
В. 368. 1 „

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Нестрон Нетій.
В. 10. Шпак Теодор.
20. Годяк Марія, Годяк Йосиф, Годяк Анна Нелій, Годяк Никола.*,
В. 25. Галич Василь.
В. 39. Фішер Анна.
В. 41. Баран Юрій.
В. 43. Бабей Агафія, Гурчик Михайло, Рогалевич Теодозія, Ладин Анна, Держанович Анастазія, Гурчик Наталія, Держанович Яків, Ладин Меланія.
В. 48. Вуксанович Стефан.
В. 56. Кучло Марія.
В. 62. Горбатий Олена.
В. 63. Оресик Іван,* Оресик Франко.*
В. 66. Ґарко Ева, Ґарко Михайло.
В. 67. Загоруйко Анна.
В. 78. Вавришко Франко,* Маціовський Іван.*
В. 82. Старій Йосиф.*
В. 83. Кулинич Дмитро.
В. 84. Гайда Іван.*
В. 86. Пашук Іван, Сисак Стефан.
В. 90. Пукиця Олекса.
В. 102. Маковський Йосиф.*
В. 112. Стронг Марія, Васлиь Никола,* Горак Анна.
В. 120. Шпук Василь.*
В. 127. Кривий Федько.
В. 130. Палеґа Іван, Палеґа Йосиф,* Вікс Марія.
В. 131. Фланерий Анна.
В. 135. Ґлушко Дмитро, Ґлушко Зофія, Материа Йосиф, Терлецька Марія, Терлецький Михайло.
В. 136. Хропка Йосиф.*
В. 140. Кораницький Михайло.*
В. 141. Мороз Павло.
В. 144. Соняк Марія, Бобола Іван.*
В. 147. Форґан Анна, Шевчук Ілько, Барнак Іван,* Потіча Константин, Потіча Анна.
В. 150. Яремій Дорота.
В. 158. Жубіль Семен, Коптюх Ольга.
В. 159. Новак Анастазія, Піндзола Теодор, Сіка Григорій.
В. 161. Петрашкович Марія, Михальський Франко, Петришкевич Анна.
В. 163. Пашковський Іван.*
В. 168. Гладун Фтома, Німий Григорій, Гладун Каролина.
В. 171. Харовська Марія.
В. 176. Нагорняк Йосифа, Маличишин Василь, Вархолик Михайло, Цвян Никола, Круц Василь, Драбік Юрій, Олейник Захарій, Бруць Петро,* Бруц Михайло, Коцоловський Стефан.
В. 177. Мельник Евстахій.*
В. 180. Кудера Юлія.
В. 181. Якубів Марія.
В. 209. Мурдза Матвій, Мурдза, Розалія, Мурдза Анна, Мурдза Йосиф.*
В. 221. Дяк Михайло, Кучер Михайло, Гук Анна, Мусій Василь.
В. 229. Мияк Іван.
В. 237. Шпір Катерина.
В. 239. Чупка Теодор.
В. 247. Іваночко Сенько, Гамбіцький Павло, Гамбіцька Олена.
В. 263. Липка Роман.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 271. Тупчак Вестлій.
В. 276. Секера Григорій.*
В. 288. Яртимик Чарлс,* Яртимик Іван.
В. 291. Нагірна Анна, Лазука Ірина, Лазука Реймонд,* Палюх Честер,* Велентечик Йосиф, Велентечик Меланія.
В. 292. Маланяк Антонія.
В. 298. Бодай Ольга, Мак Анна, Бодай Франко.
В. 300. Кіндзера Михайло, Кікта Петро, Коцюба Йосиф.
В. 304. Попелюк Андрій.
В. 307. Карнаух Анна, Карнаух Онисим.
В. 310. Рибак Олекса.
В. 312. Овсяник Марія.
В. 313. Антощишин Михайло.*
В. 316. Майка Стефан.*
В. 324. Мительский Антін, Мительська Марія, Бандуровський Василь, Кураш Андрій.
В. 336. Сич Станислав мол.,* Садовська Ґенбефа.
В. 340. Мосій Агнеся.
В. 349. Ворбец Пилип, Ґелета Каська.
В. 365. Чопінка Андрій, Кашитська Анна, Кашитський Іван, Кашитський Михайло, Чарней Анна, Горват Марія, Горват Текля.
В. 370. Кучірка Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 50. Швец Марта, Швец Іван, Задорожна Катерина, Задорожний Іван, Савчин Таціянна, Савчин Михайло.
В. 112. Богус Юлія.
В. 146. Климко Никола.*
В. 163. Прешляк Павло.
В. 180. Сташків Володимир,* Семенюк Франко Т.*
В. 312. Загута Андрій, Загута Зофія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 103. Пунко Йоанна.
В. 124. Віщук Іван.
В. 234. Пілат Юрій, Пілат Василь.
В. 317. Маринюк Іван.
В. 342. Воланський Мирон, Воланський Василь.
В. 367. Озарів Розалія.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 106. 1 член
В. 135. 1 „
В. 156. 1 „
В. 257. 2 „
В. 283. 1 „
В. 336. 1 „
В. 361. 1 „
В. 368. 1 „

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 28. Васильчук Марія.
В. 103. Сеньків Катерина, Сеньків Михайло,
В. 140. Терлецька Анна.
В. 174. Литвинчук Константин.
В. 364. Гуфнаґел Анна.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Чернега Василь.
В. 8. Матияшевський Іван, Білий Григорій.
В. 63. Печеняк Михайло.
В. 73. Брикович Антін.
В. 77. Юневич Йосиф.
В. 78. Котляр Теодор.
В. 86. Осиняк Йосиф.
В. 91. Петровський Стефан.
В. 147. Луців Юрій, Малей Стефан.
В. 156. Захвея Анна, Мілер Дзесій Е.
В. 176. Броницький Стефан.
В. 209. Скірчак Іван.
В. 221. Курчак Йосиф.
В. 243. Карплюк Теодор.
В. 268. Баврик Іван.
В. 269. Нарцний Теодор.
В. 278. Марич Теодор.
В. 283. Зобків Лев.
В. 298. Москалик Семен.
В. 350. Кіек Йосиф.
В. 362. Комінько Петро.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопаду 1937 р. було в У. Н. Союзу повнолітніх членів	22,385
В місяці листопаді 1937 р. принято нових	249
В місяці листопаді 1937 р. принято наново	88
В місяці листопаді 1937 р. принято з переступ. листами	19
В місяці листопаді 1937 р. принято з інших кляс	8
В місяці листопаді 1937 р. перенесено зі старого до нового роду	9
Разом	22,758
В місяці листопаді 1937 р. суспендовано	144
В місяці листопаді 1937 р. відійшли з перест. листами	13
В місяці листопаді 1937 р. відійшли до інших кляс	8
В місяці листопаді 1937 р. перенесено зі старого до нового роду	9
В місяці листопаді 1937 р. відійшли на зебплат. продовж.	—
В місяці листопаді 1937 р. відійшли зі зворотом в готівці	7
В місяці листопаді 1937 р. відійшли на виплачене обез.	—
В місяці листопаді 1937 р. померли	24
Разом	205
З кінцем листопаду 1937 р. в У.Н.С., було дорослих членів	22,553

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі Д.	на $ 100	—
В клясі А.	на $ 250	11
В клясі А.А.	на $ 500	126
В клясі В.	на $ 750	22
В клясі С.	на $1000	261
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	439
В клясі О-1000	на $1000	294
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	4

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1,113
В клясі Р-1000	на $1000	692
В клясі Р-1500	на $1500	6
В клясі Р-2000	на $2000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	747
В клясі Е-1000	на $1000	280
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	3

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 500	на $ 500	1,311
В клясі W-1000	на $1000	2,410
В клясі W-1500	на $1500	8
В клясі W-2000	на $2000	6
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	231
В клясі Т- 500	на $ 500	4,210
В клясі Т- 750	на $ 750	627
В клясі Т-1000	на $1000	9,444
В клясі Т-1500	на $1500	215
В клясі Т-2000	на $2000	61
	Разом	22,553

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Решетар Люба, Коґут Ярослав, Решетар Вілям, Пухір Марта.
В. 20. Крупка Василь.
В. 21. Окрепкий Йосиф.
В. 29. Шкварла Ірина, Тимець Роман.
В. 80. Митрик Ірина, Клоссе Синтія.
В. 33. Тодищук Шерлій Анна, Білас Володимир, Ґрод Тома Стефан, Дзюрдзевич Омелян, Дзюрдзевич Йосиф, Скоципец Ольга Скоципец Розалія, Скоципец Омелян, Скоципец Мирослав, Дзюрдзевич Мирослав, Гаповська Верґенія, Андрувс Дзеймс, Адрувс Дзордзіна, Стефура Дзойс.
В. 39. Кудлик Анна.
В. 54. Басараб Володимир Г.
63. Синявський Омелян, Гнатів Стефан, Синявський Володимир.
В. 70. Ясинський Йосиф.
В. 98. Майковський Павло, Майковський Албі Й.
В. 99. Бонк Стефанія.
В. 120. Фечушак Олена, Фечушан Катерина.
В. 122. Проницька Елизавета.
В. 141. Даско Марія, Бутковський Роман, Бутковська Ґлорія, Евгенія, Квасницька Евелин Ольга, Дицьо Анна, Бутковська Ірина, Біль Володимир.
В. 146. Ангел Михайло, Ангел Марія.
В. 147. Петрівський Пилип, Петричкий Володимир, Галасовський Михайло, Фариняк Дорка, Баранчак Григорій.
В. 164. Паркер Роберт Генрій.
В. 210. Рійд Роберт Е.
В. 221. Шпікула Тарас Володимир.
В. 251. Малаховська Юлія, Малаховський Іван, Зох Михайло, Юнич Маріяна, Моласька Варвара.
В. 254. Присташ Елизавета.
В. 259. Малюта Дзиніна, Крупяник Анна.
В. 260. Коріцька Олена, Кузик Анна, Пашковська Юлія.
268. Ґрамяк Мартин, Адамс Марія Д., Реґа Стефан.
В. 280. Чомко Дона, Козуб Агнеся, Ґрещук Агнсея, Ґрещук Павло, Козуб Ліліян, Гайдук Дорота, Бомба Анна, Гайдук Анна Мей.
В. 287. Лутвіняк Роман.
В. 291. Бурґ Артур, Бурґ Кенет, Бурґ Павло мол., Кузда Іван, Кузда Розалія Марія, Кублик Ґлорія Н., Беґмен Рорналд, Беднарчик Евген, Дарус Михайло, Ращ Дорота, Ращ Естер, Ращ Станислав Б.,мол., Ращ Вілям.
В. 292. Манко Володимир, Манко Леврин Г., Непюк Мелвін Вілям, Биба Теодор Р. Д., Бойко Роман В., Іваськів Евген Володимир..
В. 319. Фецек Василь, Фецек Олена, Фецек Марія, Ґрозіо, Михайло, Гайдук Ольга.
В. 325. Поврозник Анна 2.
В. 341. Кадлубіцький Микола, Кадлубіцька Стефанія, Дубчак Сильвія.
В. 361. Миськів Марія.
В. 390. Шупінка Ірина, Шупінка Стефан.
В. 400. Симовський Антін, Симовська Наталія, Симовська Анеля.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 10. Погода Олекса, Погода Ольга, Погода Текля, Погода Олена, Погода Таддеуш, Погода Емілія.
В. 43. Бабій Марія.
В. 200. Стахів Петро, Стахів Олена, Стахів Мирослав.
В. 276. Бірців Іван, Бірців Анна.
В. 291. Зох Михайло,
В. 326. Ґоршковська Катерина.
В. 370. Вергун Роман Іван.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 334. Семенюк Йосиф.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 11. Золобецька Ірина, Золобецька Марія.
В. 20. Годяк Елизавета, Годяк Йосиф.
В. 43. Держанович Іван, ,Держанович Павло, Держанович Анастазія, Держанович Василь.
В. 45. Козачишин Іван.
В. 50. Говард Марія К.
В. 62. Горбата Анна, Горбата Розалія, Горбатий Іван, Горбатий Петро.
В. 99. Гнатів Олеся, Гнатів Текля.
В. 106. Музика Вілям мол.
В. 114. Желінський Франко, Желінська Олена, Желінська Катерина, Желінська Марія.
В. 123. Драган Йосиф, Драган Володимир.
В. 136. Храпко Юрій.
В. 140. Кораницька Анна, Кораниць- Катерина.
В. 147. Шурин Дорка.
В. 168. Гладун Григорій.
В. 171. Атаманик Віра, Чуровська Олена, Патріляк Ольга.
В. 204. Новіцька Танка, Галюта Павлина 4.
В. 209. Валяк Анна.
В. 233. Котлярчик Володимир.
В. 231. Чолій Ірина, Чолій Ненсій Марґарет, Чолій Роман, Чолій Анна, Чолій Елизавета, Чолій Михайло, Чолій Василь, Курило Іван, Курило Йосиф, Курило Катерина, Курила Стефан.
В. 237. Шпір Михайло, Шпір, Олена.
В. 291. Улан Йосиф, Улан Юлія, Стефаник Стефан, Стефаник Дзеймс.
В. 333. Будз Катерина, Вожняк Теодор.
В. 336. Сеник Михайло.
В. 355. Блакіта Василь.
В. 364. Сенюк Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 180. Семенюк Йосиф.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 8. Мазур Анна.
В. 20. Прихідко Іван.
В. 29. Гривняк Василь.
В. 53. Малевич Ольга Наталія.
В. 72. Блізніовський Володимир, Слоніовський Володимир, Беген Михайло.
В. 109. Мороз Ева.
В. 120. Ревт Михайло, Кохановський Франко, Добуш Василь.
В. 127. Сукмановський Іван.
В. 142. Левчак Стефанія, Ґронваль Йосиф, Ґронваль Ґеноефа, Ковальчик Антін.
В. 147. Мороз Ярослав.
В. 158. Низовий Василь.
В. 221. Генсіорський Семен.
В. 234. Солтицька Евгенія, Костишин Анна.
В. 259. Малюта Марія.
В. 262. Баволяк Олена, Шмайда Стефанія.
В. 276. Фук Андрій М.
В. 277. Курко Павло, Курко Андрій, Маслоха Михайло.
В. 292. Сушицький Андрій.
В. 312. Дорош Павло.
В. 326. Сеньків Марія.
В. 352. Скульська Олена.
В. 357. Твардій Григорій, Ґавазин Іван.
В. 385. Сокіль Михайло.
В. 400. Мозиловський Олена.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ ГОТІВКИ:

В. 239. Ковальчик Анна.
В. 367. Озарів Анна.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 292. Лишняк Евгенія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопаду 1937 р. було в У.Н.С. дітей членів	7,934
В місяці листопаді 1937 р. принято нових	111
В місяці листопаді 1937 р. принято наново	16
В місяці листопаді 1937 р. принято з переступ. листами	1
В місяці листопаді 1937 р. принято з інших кляс	—
Разом	8,062
В місяці листопаді 1937 р. суспендовано	62
В місяці листопаді 1937 р. відійшли з переступ. листами	1
В місяці листопаді 1937 р. відійшли до старших чл. У.Н.С.	38
В місяці листопаді 1937 р. відійшли до інших кляс	—
В місяці листопаді 1937 р. відійшли зі зворотом готівки	2
В місяці листопаді 1937 р. відійшли на безп. продовження	—
В місяці листопаді 1937 померли	1
Разом	104
З кінцем листопаду 1937 р. в У.Н.С. було дітей членів	7,958

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 ц. місячної вкладки	5,663
В клясі 2-ій за 50 ц. місячної вкладки	1,739
В клясі 3-ій за 50 ц. місячної вкладки	556
Разом	7,958
З кінцем листопаду 1937 р. в У.Н.С було всіх обезпечених	30,511

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за листопад 1937 р. суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж листопаду 1937 взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

ВІДЕНЬ — МІЖНАРОДНІЙ ГОТЕЛЬ.

Відень колись був столицею великої австро-угорської монархії. Австро-Угорщина розліталась і величезний Відень став столицею маленької держави, Австрії. Колишня Австро-Угорщина мала 50 міліонів населення, а сьогоднішня Австрія має несповна 7 міліонів мешканців. Із того сам Відень має два міліони мешканців, або майже 30% усього населення австрійської держави. Відень лише тому такий великий, що ще тому двацять літ був столицею великої монархії. Іншої причини його розросту не було.

Щоб якось жити, мусіли віденці щось придумати. З гордої столиці перемінивсь у „міжнародній готель", у туристичне місто, що стягає гостей з усього світу. Давні замки, театри, памятники придалися до того найкраще; видатки, які пороблено на них, оплачуються тепер ліпше ніж за цісарських часів. Бо є що показувати заграничним людям. Тож із двох міліонів віденців майже половина живе із заграничних туристів і життєво залежна від їх приїзду. Ціле прилюдне життя Відня, всякі імпрези й уладження достосовані так, щоб стягнути багатих громадян Америки, Англії, а навіть бідніших держав.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ

ПРОПАМЯТНА КНИГА

ВИДАНА З НАГОДИ СОРОКЛІТНЬОГО ЮВИЛЕЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ПРОПАМЯТНУ КНИГУ У. Н. СОЮЗУ

- **може тепер замовити кожний член ЧЕРЕЗ СВІЙ ВІДДІЛ, або прямо ЧЕРЕЗ АДМІНІСТРАЦІЮ „СВОБОДИ", пересилаючи враз з замовленням $1.00 та подаючи число того відділу У. Н. Союзу, до якого замовляючий належить.**
- **Ціна Пропамятної Книги виносить $5.00, але члени У. Н. Союзу платять тільки $1.00 титулом звороту коштів та тих видатків, що получені з спеціяльною оправою цеї Книги.**

КОРИСТАЙТЕ З ЦЕЇ НАДЗВИЧАЙНОЇ ОФЕРТИ

- **і негайно подбайте, щоб у домі кожного свідомого члена чи члениці У. Н. Союзу була ця Пропамятна Книга, що передає живо й правдиво все те, чим жило, про що мріло й чого доконало старше покоління нашої іміграції в Америці, як теж і те, чим живе й що думає про нашу будучність в Америці — наше тут роджене покоління.**

ВИСИЛАЙТЕ ЗАМОВЛЕННЯ НЕГАЙНО

- **як не до секретаря свого відділу, так прямо на таку адресу:**

"SVOBODA" 81-83 GRAND STREET JERSEY CITY, N. J.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Желятинові (6 за 25 ц.)	5 ц
Книжкові з віршом на Різдво	5 ц
Книжкові з віршом на різдво	10 ц
Картки українського стилю	5 ц.

Замовлення і гроші слати на адресу:

"SVOBODA"
81-82 GRAND STREET,
або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

● **Замовлення на C.O.D. не принимається.**

Учитель питається малого Петруся: — Можеш мені сказати, чому бузьки відлітають до теплих країв?

Ученик: — Чому? Або там люди не потребують

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

—o—

НИЖЧІ Й ВИЩІ РАСИ.

Кілька днів тому Ґровер А. Ґвейлен, президент корпорації для влаштування світової вистави в Ню Йорку в 1939-тім році, проголосив, що корпорація замовила від Авґусти Севидж, муринської різьбарки, групу різьб, що мають зображати питомий вклад американських муринів у світову музику.

Заява Ґвейлена викликала противорічні відгуки. Як одним поступок виставової корпорації був самозрозумілий, другим видалося дивне, що муринам мається давати таке призананння: невже мурини мають такого різьбара (чи там різьбарку), що може виробити аж прикраси до світової вистави? Вони думають, що відзначення Авґусти Седж не має основ.

Поза становищем цих других людей є думка, що все вартісне в світі походить від білої раси. Чорна, жовта й червона раса, мовляв, нижча від білої.

ЗА МАСКОЮ НЕПОМИЛЬНОСТИ.

Якби людям, що приймають думку про нижчість кольорових рас, ішло про викриття правди, то такій думці треба би призати певну вартість.

Одначе чи йде людям таких поглядів про правду, коли вони протестують проти признання для людей іншої раси? Чому вони протестують? Якби вони справді були переконані про те, що голосять, то чи потребували вони протестувати? Чи власне кожне таке признання за вище для того, що вищим не є, не доказувалоб опісля вимовно їх правди?

Чи не протестують вони проти признання, бо бояться, що таке признання розкриє фальшивість їх поглядів? Чи не тому вони проголошують свої думки непомильними, що знають, що ці думки не видержалиб розумового розбору? Чи тому вони називають усякого, що їм противиться, зрадником раси, щоб такими визиванками відстрашити людей від розумного розгляду цих поглядів?

ПРИГОДА ЧЕМПІОНІВ ВИЩОЇ РАСИ.

Як нам в Америці приходиться зустрічатись із цікавими квітками цих наставлень про вищість білої раси, Шевченкові прийшлося стрінутись із немало цікавою квіткою цього становища ще в 1858-мім році. Підчас свого побуту в Петербурзі по поворотї з заслання Шевченко запізнався з мурином Айрою Олдриджом. Був це відомий на ввесь тодішній світ шекспірівський актор. Він виступав з великим успіхом у театрах в Анґлії, Бельґії, Австрії, Прусії, Росії. За свої заслуги для театральної штуки його іменовано членом кількох академій.

Одначе цей мурин не міг виступати зо своїми шекспірівськими креаціями в американських театрах, бо тоді в Америці (ще більше, ніж нині) приймали за непомильну правду думку про нижчість муринів.

Не зважаючи на те, що Шевченко не знав по анґлійськи, а Олдридж по українськи (ні ніякої іншої мови, котру знав Шевченко), Шевченко з ним подружився. Дружба, з котрої досі нам лишилися два Шевченкові портрети Олдриджа, мабуть є доказом, що Шевченко не поділяв американського наставлення про вищість білої раси.

РАСОВА НИЖЧІСТЬ ЧЕРЕЗ ОКУЛЯРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ.

Міг би хтось сказати: „Чи є в тому щось дивне, що Шевченко не приймав думки про нижчість расову? Адже він наслухався так багато про нижчість кріпаків від панів, та про нижчість українців від москалів, поляків, німців. Чи може людиа, якою погорджують за нижчість її народу або кляси, приймати думку про нижчість раси?"

Та чи справді воно все так, що людина, котрою погорджують як нижчою від інших расою або клясово, відкидає всякі думки про вищість? Чи якраз не відплачують собі люди за понижування себе іншими людьми, понижаючи інших? Чи не понижають, наприклад, кріпаки великих панів кріпаків малих панів? Чи не насміхаються піддані великих держав зо свобідних громадян малих република?

НАЦІОНАЛЬНІ ВІДМЕЖУВАННЯ.

Сповіщаючи про замовлення різьб у муринської різьбарки, Ґровер Ґвейлен додав: „Виставова корпорація рішила більше ніж рік тому, що на виставі не буде вже такого відділення ріжних расових ґруп цього краю, яке було на інших американських виставах. Виставлені річи мається судити тільки за їх внутрішньою вартістю, а не за тим, чи їх творці є білої чи чорної раси або іншого походження чи релігії".

У словах Ґвейлена є натяк на наслідки відмежування рас, які походять з того, що одна раса вважає іншу за нижчу від себе. Коли з усякою расою звязане поняття нижчости, то оглядач твору штуки, судячи про вищість чи нижчість твору, згори приймає за вищий той твір, що походить від раси, на його погляд вищої, а твір людини раси, на його погляд нижчої, приймає за твір нижчий, хоч на ділі справа може матися якраз навпаки.

Для людей, яким штука байдужна справа, таке вивернення оцінки вартостей байдуже; але для людей, що всякій річі хочуть надати справжню внутрішню вартість, таке оцінювання річей за зверхніми, до твору непричетними, чинниками, виглядає невідповідне і шкідливе для дальшого розвою штуки.

БЄШ ТИ МОГО ЖИДА...

Слова Ґвейлена були сказані відносно боротьби рас, але вони відносяться теж і до боротьби національностей та менших політичних чи супільних ґруп.

Свого часу Олін Давнс, музичний критик „Ню Йорк Таймсу", доносив, що через розмежування імігрантських національностей в Америці кожна національність ходить лише на свої концерти, опери й вистави, а на цих концертах дає тільки свої національні твори. У старім краю кожна з них цікавилася теж і чужими артистичними творами, але в Америці цікавиться тільки своїми. Коли імігрантам одного народу припаде бути на спільнім з іншими народами концерті, то кожний оплескує тільки свої продукції. Олін Давнс говорив, що таке ставлення справи обіднює культуру кожної ґрупи й мусить викликати занепад національної культури кожної з них, а ця думка либонь має підтвердження в цьому, що імігрантські ґрупи в Америці, не зважаючи на великі матеріяльні засоби, якими вони розпоряджають, творять для своєї культури багато менше, ніж їх браття в старім краю, матеріяльно багато убожчі.

Та справа не здержується навіть тут, бо в багатьох імігрантських ґрупах в Америці ґрупове відмежовування йде ще далі й артиста судять не тільки за його расовою чи національною приналежністю, але за його партійною приналежністю. Тоді найкращий артист, що не признався до одної ґрупи, вважається гіршим від найгіршого артиста зо своєї ґрупи. Які наслідки можуть бути з цього явища, не тяжко догадатися. Чи дорога таким ґрупам своя культура, як вони це люблять говорити?

—Я бачила вас учора, дідусю, перед „Брістолем" — каже пані до прошака.

— Бо ми там мешкаємо.

— Де?!

— Та перед „Брістолем".

ДОБРА КНИЖКА — ЦЕ ГАРНИЙ РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК

НА ДАРУНКИ ДЛЯ ЧОЛОВІКІВ НАДАЮТЬСЯ:

ГІРКИЙ ТО СМІХ
Тут автор, Степан Шухевич, оповідає, не жаліючи себе, з мужеською твердістю, про світогу війну — $1.00

ПРИГОДИ ДОБРОГО ВОЯКА ШВЕЙКА В СВІТОВІЙ ВІЙНІ
Славний чеський письменник Ярослав Гашек представляє насмішливо вояка, що до війни не належить та пробує з неї вийти хитро, мудро, невеликим коштом.
1) Швейк на фронті — 1.00
2) Швейк у запіллі — 1.00

ГЕТЬМАН МАЗЕПА
Історична повість Данила Мордовця про цей критичний період української історії, в двох частях, оправлених разом — 1.25

ІДУ НА ВАС
Новий український письменник Юліян Опільський взявся малювати цею повістю славні часи великого українського князя Святослава, що правив у другій половині 10-го століття й ходив у похід на Дунай — 1.25

ЗАМОК У КАРПАТАХ
Французький письменник Жіль Верн, відомий у цілому світі зо своїх повістей про пригоди, бере тут собі героя з українського народу та малює життя в українських Карпатах — .50

ГАЙДАМАКИ
Всі ми знаємо безсмертну історичну поему найбільшого українського поета Тараса Шевченка, але чи має ваш приятель це видання, пречудно ілюстроване українським мистцем А. Г. Сластьоною, у великім форматі (13 цалів вширш, 17 цалів завдовжки)?
1) у паперовій оправі — 1.50
2) у полотняній оправі — 2.50
3) у люксусовій оправі — 3.50

БЕНКЕТ У ЛИСЯНЦІ.
(Ілюстрація до люксусового видання Шевченкових „Гайдамаків", значно поменшена).

Перешлемо ваше замовлення просто на адресу того, кому Ви схочете цей дарунок зробити. Перешлемо так, щоб він одержав дарунок на Різдво. Замовлення опаковуємо в гарний святочний різдвяний папір, а на кожній книжці випишемо ймення даруючого та ймення обдарованого.
Замовлення пересилайте на адресу „Свободи":
"SVOBODA,"
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

МОЛИТОВНИКИ

Віночок (у білій кавчуковій оправі, з образцем по середині. Малого формату. Для дітей) — $ .90
Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) — 1.35
Помилуй нас Боже (в чорній шкіряній оправі — 1.35
Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній справі) — 1.35
Ангел Хранитель (в білій кавчуковій оправі з образцем по середині) — 1.70
Бог радость моя (сторін 606. В гарній мягкій чорній опр. 2.00
Бог радость моя (сторін 606. В білій кавчуковій оправі з образцем по середині) — 2.50
"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST.. (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N I

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Листопадове Свято.

В неділю, 14. листопаду ц. р., місцевий Український Народній Дім перший раз святкував Листопадове Свято. Свято розпочалося вечором вступним словом Д. Братуся, в якім бесідник сказав, що минуло 19 років від хвилі, коли на західньо-українських землях проголошено Українську Державу. В дальшій програмі молодечий хор під проводом молодої Софії Дорофей відспівав кілька стрілецьких пісень, що зробили на присутніх дуже миле враження. Публика нагородила цей хор, що виступив на цьому концерті перший раз, рясними оплесками. Потім виступила пані Катерина Гнатків і відспівала сопрановим голосом кілька пісень, які теж припали публиці дуже до вподоби. Святочну промову виголосив ред. „Народньої Волі", Я. Чиж. Він сказав, що український нарід по довговіковій неволі проголосив у роках 1917—18 свою власну незалежну державу. Але хоч геройська Українська Армія виконала все, що було в її силі, щоб забезпечити границі Української Держави, то проте „встоятись не було сили". Бесідник сказав, що український нарід буде так довго святкувати Перший Листопад, аж поки не прийде другий Листопад. Тоді певно український нарід здобуде свою державу.

Степан Сидор, що недавно приїхав з Рідного Краю, відограв на бандурі кілька стрілецьких пісень. Потому Д. Братусь закликав до збірки на інвалідів і сиріт, а далі хор знову виступив і відспівав кілька пісень. Накінець усі закінчили свято відспіванням українського гимну.

Василь Іванців.

—o—

ДІТРОЙТ, МІШ.

У справі концерту прибулих з Европи артистів.

Дітройтські відділи Союзу Українок перебрали ініціятиву в справі влаштування концерту наших славних мистців, котрі щойно прибули з Европи, а це оперової співачки пані Марії Сокіл і диригента та композитора п. Антона Рудницького.

Українська громада з Дітройту й околиці відбула 18. грудня в тій справі наради, на яких були зарепрезентовані 20 орґанізацій і на яких вибрано екзекутивний комітет, що має занятись оголошенням, тикетами і т. п. Концерт відбудеться 26. грудня пополудні в Чедсей Гай Скул. Думаємо, що ми поставимося до цеї культурної справи так, як ми ставилися до імпрез, які ми влаштовували з нагоди перебування в нас Сальомеї Крушельницької, чи проф. Ол. Кошиця. Тимбільше, що дохід з концерту призначений на таку добру ціль, як „Народня Лічниця" у Львові. Віримо, що й поблизькі місцевості, а також такі міста, як Клівленд чи Шікаґо, що недалеко від нас, також влаштують у себе подібні концерти, користаючи з нагоди, що маємо тут наших артистів, які відідуть у короткім часі на схід.

За концертовий комітет:
Іван Панчук, голова.

Ознака мудрости.

Мій пес незвичайно мудрий. Хоч не вміє говорити, то я переконаний, що він знає стільки, що і я.

— То це ще ніякий доказ його мудрости.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., Й ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛ. ЦЕРКВИ СВ. ЙОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.
відбудуться
ДУХОВНІ ВПРАВИ
під проводом Їх Ексцеленції КИР КОНСТАНТИНА
ВІД 23-ГО — ДО 25-ГО ГРУДНЯ (DECEMBER) 1937 Р.
В СУБОТУ АРХІЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА В ГОД. 10:30
Всіх вірних запрашається!

ДИПЛЬОМАТИЧНА ТУРА.

Почуваючися непевною, Франція вислала свого міністра заграничних справ, Івона Дельбоса, на дипльоматичну подорож по центральній Европі, щоб, як кажуть, понаправляв дипльоматичні плоти. Образок представляє його відізд з Парижа; на двірці прощали його представники італійської й румунської амбасади. Як він приїхав до Београду, столиці Югославії, його привитали заворушення.

КОЛЯДИ І ЩЕДРІВКИ
на
РІЗДВО ХРИСТОВЕ І БОГОЯВЛЕННЯ
з додатком пісень
СТРАСТНИХ, ВОСКРЕСНИХ І ІНШИХ ПІСЕНЬ ЦЕРКОВНИХ
Ціна 35 центів.
Замовлення і гроші слати до:
"SVOBODA,"
83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J

НОВІ ДИТЯЧІ ТЕАТРАЛЬНІ ПЄСИ

Різдвяна казка, дві картини, з партитурою — 20 ц.
Український Вертеп, І. Ґабрусевича, з партитурою, 6 осіб і пастушки — 15 ц.
З Колядою. Вертеп для школярів, 10 осіб і гурт — 20 ц.
Вертеп, різдвяна картина, І. Блажкевичевої, 13 осіб — 20 ц.
Різдвяний дарунок, одна дія, 9 осіб — 10 ц
Свята гостина, М. Курцеби, дві відслони, 13 осіб, 20 ц. Окрема партитура — 40 ц.
Три Князі в Вифлеємі. Найновіший вертеп для хати і сцени. З додатком дитячого вертепу „Божі Пастушки" — 25 ц.
У Нуждарів, різдвяна картина в 3 діях, 13 осіб — 25 ц.
Івась Характерник, сценічна картина з дитяхич літ, Івана Франка, в 3 діях, 9 осіб — 20 ц.
Мені тринацятий минало. Епізод із життя Тараса Шевченка. Песа на одну дію, 10 осіб — 15 ц.
Перша кривда. Сценічна картина в 1 дії з життя Тараса Шевченка, 7 осіб — 10 ц.
Розрита Могила. Сценічна картина в 1 відслоні, з хлопячих літ Тараса Шевченка, 3 особи — 10 ц.
Червона Шапочка. Здраматизована казка в 2-ох діях зі співами і танками. Музичні мотиви М. Гайворонського. Друге видання. З партитурою. 15 осіб — 30 ц.
Івась і Гануся. Здраматизована карка в 5 діях зі співами й хороводами, 12 осіб, з партитурою — 30 ц.
Покарані Калатьки. Комедійка з бурсацького життя в 3 відслонах, 7 осіб — 25 ц.
Св. Миколай на селі в трох відслонах, 10 осіб і гурт — 10 ц.
В ніч під св. Миколая, в одній дії, Ф. Коковського, 6 осіб 10 ц.
В ніч св. Миколая, А. Лотоцькоого, 3 картини, 18 осіб — 25 ц.
Гостина св. Миколая, В. Хроновича, 3 особи — 10 ц.
Святий Миколай, М. Пеленської, 3 дії, 14 осіб — 15 ц.
Три Свято-Миколаївські Вистави: 1) Св. Миколай межи школярами, в одній дії; 2) Свято Миколаївська ніч, в двох діях; 3) Поміч св. Миколая, в двох діях 40 ц.

Замовлення слати на адресу:
"SVOBODA,"
81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

НЕЗВИЧАЙНА НАГОДА ДЛЯ НАШИХ ЧИТАЧІВ!

За спеціяльною умовою ми можемо дати нашим читачам і їхнім приятелям надзвичайну нагоду набути прекрасний і дорогоцінний сервіс славного срібного начиння марки

WM. A. ROGERS A—1 PLUS

знаменитого десення Malby, що складається з

26 ШТУК (у гарнім завивалі для охорони срібла від почорніння)

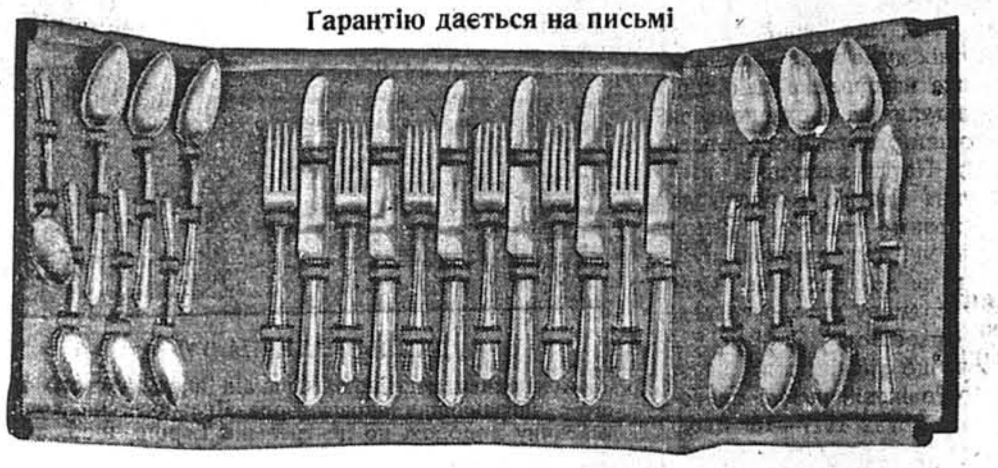
за ціну тільки

$6.95

Правильна ціна цього сервісу виносить $13.60

Виробники ґарантують, що він послужить на ціле життя.

Ґарантію дається на письмі

Ви можете дістати цей величавийсервіс за подану вище спеціяльну ціну, якщо ТІЛЬКИ витнете ПОНИЖЧИЙ купон і принесете, або вишлете його почтою, до адміністрації „Свободи" враз із $6.95. Тоді цей срібний сервіс ми вам негайно вишлемо, без ніяких додаткових оплат з вашого боку.

Це знаменита нагода набути цей сервіс за близько половину правильної торгової ціни — чи то для себе, чи для якоїсь дорогої вам особи як дарунок на Різдво або на уродини.

Витніть цей купон і принесіть його, або вишліть почтою, до:

"SVOBODA," 81-83 GRAND ST. (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J,

Прошу вислати мені сервіс з 26 штук столового срібла начиння марки **Wm. Rogers A—1 Plus** враз із завивалом для охорони срібла від почорніння, як це оголошено у Вашому часописі, за що я осьтут залучаю чек [ ] — грошевий переказ [ ] — на $6.95. Приймаю до відома Ваше запевнення, що цей сервіс є ґарантований на ціле життя і що вишлете його на мою адресу оплатно та з обезпеченням.

Просимо писати читко й без помилок.

Імя і назвище ....

Адреса ....

Місто ....

Якщо бажаєте, щоб цей сервіс ми вислали комусь іншому, то виповніть отсей купон:

Імя і назвище ....

Адреса ....

Місто ....

УВАГА! Якщо хочете, щоб цей сервіс доручено вам пізніше, пришліть на завдаток $1.00, а решту, $5.95, пришлете, коли цей сервіс має бути вам висланий. Ми подбаємо, щоб один такий сервіс був для вас зарезервований. (Цей купон не є важний по дні 20. грудня 1937 р.).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ЙОНКЕРС, Н. Й.

З ювилею на Рідну Школу.

В неділю, 14 листопаду, українська йонкерська громада влаштувала громадянам Фатюкам гостину з нагоди ювилею їх 30-літнього подружжя. Гостина відбулася в салі Українського Громадянського Клюбу.

До якої міри гром. Фатюк є люблений і цінений у своїй громаді, може послужити такий факт, що гостина мала відбутися в 8 год. вечором, а саля була заповнена гістьми вже в 7. Багато людей мусіли відійти, бо не було вже місця. Голова комітету, В. Мандзій, мусів перепросити їх. Шановний ювилят вложив багато труду на дяковчительськім полі і тим заслужив собі такі симпатії.

В год. 8:15 гром. Мандзій серед загальних оплесків впровадив ювилята до салі. Сказавши сам кілька слів, він попросив до слова о. пароха Кінаша. О. Кінаш відкрив вечерю молитвою, а потім гарною, переплітаною ґумором, промовою, в якій побажав ювилятам усього найкращого. Притім він коротко розказав про ту велику працю, яку вложив гром. Фатюк у виховання молодих поколінь та в церковне життя громади. Потім читали численні телеграми від ріжних осіб і товариств. Прибула також телеґрама від проф. О. Кошиця. Після цього були численні промови. Накінець прийшов до слова сам ювилят і, подякувавши в зворушливих словах за таку гостину, сказав, що це додасть йому більше сил до дальшої громадської праці.

В часі гостини гості не забули також про потреби рідного краю і на заклик голови комітету, В. Мандзія, зложили $5 на Рідну Школу. Гроші переслано через Обєднання.

Григорій Бардак.

—o—

ЮТИКА, Н. Й.

З забави на бойовий фонд.

З нагоди 25-літнього ювилею подружого життя громадян Івана й Анни Мотелів влаштовано у їх домі забаву, на яку прийшли їх приятелі і знайомі. Серед гарної забави присутні не забули про народні потреби і перевели серед себе збірку на бойову акцію. Збірка принесла $5.45. Гроші вислано через Обєднання на призначену ціль.

Гість.

—o—

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

З весілля на інвалідів.

В неділю, 1-го жовтня ц. р., відбулося весілля Михайла Косовського, сина відомого місцевого українського патріота-бизнесмена Григорія, з панною Ольгою Білик. Молоду пару звінчав о. І. Палій. Під час вінчання співав гарно хор під управою Павла Гринишина. В часі забави зібрано на українських інвалідів $5. Гроші вислано через Обєднання на призначену ціль.

Гість.

—o—

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й.

З забави на інвалідів.

Український Жіночий Клюб уладив маленьку вечерю, на котру запросив також чоловіків. Всі засіли до столу наче одна родина. Серед гарного настрою предсідниця Клюбу попросила гром. Урбана, предсідника Українського місцевого Ситизенського Клюбу, сказати пару слів. Він не відмовив і, подякувавши жінкам за таку гарну гостину, попросив не забувати також про вищі громадянські обовязки й закликав до збірки на українських інвалідів. Голос забирав також гром. С. Ковальчик, що закликав місцевих жінок до дальшої витревалої праці і до едности. Опісля переведено збірку, яка принесла $16.55. Зложили по $1: В. Мадараш. С. Ковальчик, П. Ковальчик, І. Савюк, Л. Завійський, І. Легуняк, Я. Вовчко, І. Урбан; по 50 ц.: К. Мадараш, П. Лизак, П. Кащак, С. Ковальчик, Е. Урбан, Ф. Васуля, С. Слота, Ю. Банґер, Ю. Атаманюк, М. Завійський; дрібними $3.55. Збіркою занялися пані: Ґелета й Атаманюк. Гроші переслано через Обєднання на призначену ціль.

Уряд Клюбу.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Для приємности гостей.

— Чи для приємности гостей також були якісь несподіванки?

— На жаль, так.

— Чому на жаль? Як?

— Мене викинули за двері.

ЛЮДИНА ТА Її ТІНЬ У ХВИЛИНІ СМЕРТИ.

Французька преса обговорює дуже цікаві спостереження вченого Боцано про несамовиті події, які трапляються перед смертю. Між іншим Боцано наводить таке: Д-р Існар мешкав із двома сестрами і матірю, яка занедужала. Кімната, в якій лежала хора, мала двері до їдальні. Мати просила, щоб при обіді чи вечері отвирали двері до її кімнати: хотіла бачити дітей. Коли чулася втомленою, просила замкнути двері. Раз, як двері були замкнені нараз самі відчинилися. Присутні побачили людську тінь, бліду, ледви видну, з руками зложеними навхрест. Тінь була дуже подібна до хорої матери. За хвилину тінь зникла, двері зачинилися нечутно. Присутні збентежені побігли до кімнати хорої, та вона спала спокійно. Та кілька днів опісля померла.

Боцано в одній з останніх своїх книжок подає багато подібних випадків, коли людина, яка має вмерти, висилає все передтим свою тінь, наче для повідомлення. Нераз шпитальні доглядачки впевняли, що у хвилині смерти хорих бачили виразно, як над їх головами творилася наче хмариночка, що прибирала людський вигляд і зникала

Спостереження Боцано потверджують факт, що ми бачимо маленьку-малесеньку частину явищ, які діються довкола нас.

BARGAINS FROM OUR BOOKSHOP

Would you pay a penny for a song?
How many Ukrainian songs do you know?
Does your club like to get together and sing folk songs?
Do you sing, play the piano or violin?

Then purchase a copy of the attractively bound book

201 UKRAINIAN FOLK SONGS

FOR $2.00

(a penny for each song)

It contains the most popular Ukrainian melodies, with Ukrainian and English titles, music, words and verses. Order today from the Svoboda Bookshop, 81-83 Grand Street. Jersey City, N. J.

P. S. If you already have a copy, consider giving this book as a gift to some lover of Ukrainian music.

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ҐАРНІ КАЛЕНДАРІ на 1938 рік і інвентарі для господарства, зелені або червоні. Можна дістати **даром**, якщо напишете до: 95-6
STEPHEN D. SATZEWICH
1527 McDonough Pl., New York, N.Y.

На всіх імпрезах і весіллях „Радіова Орхестра"
М. А. СЕРБЕНСЬКОГО
Обслужить і найвибагливіших.
169 AVE. A, NEW YORK CITY
Телефон: ALgonquin 4-4952

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемповані річи. Пи стемповані річи. Пишіть по катальог до:
UKRAINIAN BAZAAR,
97 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

БОЛІ НІҐ.
Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болячі ноги, флебітіс (запалення жил), напухлі або болячі колина чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими европейськими методами без операції.
Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четверги від 1. до 8:30 ввечір. Нема урядових годин у неділі.
Говоримо українською мовою.
Dr. L. A. BEHLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниці, як далеко поза Нюйорком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Ундертейкер заряджує погребами по ціні так низькій, як $150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals as low as $150.
Telephone: Orchard 4-8088

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ.

(39)

Тарзан іще ніколи в житті не бачив такого дивного чоловіка, як отсей. Це була людина, убрана в якусь чудернацьку одіж, що нагадувала одіж дикунів. Крім того він мав на собі дивні прикраси. Цей дивний чоловік сидів собі спокійно під деревом і обгризав кістку. Видно було, що він цілком не свідомий того, що недалеко від нього мусить бути лев.

Тарзан оглянув цього дивного чоловіка від ніг до голови. Притім він побачив, що це був собі кремезний чоловяга. На його руках і ногах виднілись сильні, виправлені мязи. Також обличчя, хоч не було таке цивілізоване як інших білих людей, то всетаки не нагадувало зовсім тупої жорстокости чорних. Дальші його обсервації перервало якесь харчання.

Білий дикун, наскільки його можна було так назвати, підскочив угору і в одній секунді схопив у руки спису. Піднявши її вгору, він був готовий до оборони. Саме тоді зза корчів вискочив величезний лев і, не надумуючись довго, попрямував до дикуна. Дикун розмахнувся і з цілої сили кинув списою у льва. Та це йому не помогло.

В поспіху він хибив. Списа пройшла повз льва і навіть його не зачепила. Тепер дикун знайшовсь у великій небезпеці. Лев кинувся прямо до нього. Але Тарзан рішився його врятувати. В моменті, як лев уже був посередині скоку, Тарзан зіскочив з гиляки, і скочив львові на хребет. Це на хвилю спинило льва. Але тепер лев кинувся до Тарзана.